Контрольный экземпляр

Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советеи Министрий Советеи орган («СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

№ 86 (4527). | ШИНАРДИ, 19 июль 1971 шу. | Мах 2 кеп. | Газет арадуьл 1923 шера денз

АРАХЕЦА ПРОДУКЦИ — ДИКАГIЕИ ДУКХАГIЕИ

Планированеи экономически стимулированеи кердача системагIа болх беча предприятей керттера хьокхам бз реализаци яь продукци. Цудухьа Нохч-ГIалгIайчен промышленни предприятей коллективаша чIоагIа къовсам лоаттабу укх шера арахеца продукци дукха хинна ца Iеш дикагIа хилийтара а. Иштта къахьегар бахьан долаш республикерча дукхача предприятеша товарни продукци арахецара ах шера план тIехкхоачашъярал совгIа продукцена реализаци яра план а ханал хьалха кхоачашъяьй.

Арахеца продукци дикагIа а дукхагIеи хилийтара болх къаьстта дика вIаштIехьбаьккхаб Грозненски химически комбината коллективо. Цига арахеца еррига продукци дикеи тIехдикеи я. Укх шера цига арахецача фенола «Дикала знак» елар. ХIаьта химикаша кийчъю полиэтилен, фенол, кхыйола продукци дунен дикагIйолча стандарташта юкъеяхай.

Арахеца продукци дикагIеи дукхагIеи хилийтара даькъе иштта дика толамаш даха вIаштIехьдоал комбината новатораша, рационализатораша, специалисташа продукце дикали къахьегама овсарлен лакхагIа хилийтара тIаерзаяь дукха мероприятеш чакхъяхар бахьан долаш. Химикаша шерра юкъейоалаяьй щекински метод, реконструкци яьй цехашка. Цига даим болх беш я продукце дикалга хьежа комиссеш. Продукци арахецара технологи каст-каста хувцаш эргайоах. Нагахьа санна лоха дикал йола продукци арахийца меттиг нийсъелча цун бахьан тохк. Хан-ханнахьа продукце дикала ди хул комбинате. Химикаша арахеца продукци дика хинна ца Iеш дукхагIа хилийтара а беча балха кIоаргга анализаш ю цига. Цу балха гIа хьалха латтача цехий, участкай опыт шерра дIайовзийт массанена а.

Хоаш махиллара арахецача продукце дикали къахьегама оасарлеи цхьана дегIаахарца мара ритмично дIабодаш предприяте болх, лакхлаш производства экономически эффективность. Из дика кхета а деш арахеца продукци дикагIеи дукхагIеи хилийтара шоай болх кхетамца вIаштIехь баьккхаб А. Шерипова цIерагIча мехкдаьтта чакхдоахача завода, ГРМЗ, В. И. Ленина цIерагIча мехкдаьтта чакхдоахача завода, «Красный молот» завода коллективаша. Массаза а тIехкхоачашъю цар пачхахьалкхен план, хIаьта арахеца продукци дикеи тIехдикеи хилар бахьан долаш цар кийчъю продукци вай мехка кхаьча ца Iеш доазол арахьарча дукхача мехкашка а кхоач.

Цхьабакъда, республикерча цхьайолча предприятей коллективаша эсала вIаштIехьбаьккхаб арахеца продукци дика хилийтара болх. Цудухьа цу предприятешка кийчъеча продукцена юкъе дукха брак хул, продукце сортность лохъеш моттигаш нийслу. Цунца дувзаденна хеттача тайпара дIайодаш кийча продукци, из бахьан долаш продукцена реализаци яра план кхоачаш ца еш пачхахьалкхен декхараш тIадус.

Къаьстта эсала вIаштIехьбаьккхаб арахеца продукци дикагIеи дукхагIеи хилийтара болх Грозненски кога гIирс беча фабрике. Укх тIеххьарча цхьан шера 20 эзар пар кога гIирса сортность лохъяьй, фабрике тоабе юхаухийта кега гIирс 70—80 процентага дIаяхоач. Сакхаташ долаш кога гIирс хилар бахьан долаш реализаци ца ейташ кэга гIирс соцабь дукха моттигаш нийсъеннай. Иштта болх бар бахьан долаш укх шера цхьаккха бетта план кхоачашъяьяц фабрика коллек-кхоачашъяьяц фабрика коллек-

Арахецача продукце дикал лакхагIа хилийтара болх эсала вIаштIехьбаьккхаб Грозненски швейно-производственни объединене, «Терек» фирма, Нохч-ГIалгIай химически завода, консервни предприятей коллективаша. Арахеца продукци во я яхаш дукха рекламацеш ух цига, брак йолаш продукци арахецара бахьан долаш из дIайоаккхаш дукха зенаш ду. Производства экономически эффективность лохлу.

Планированеи экономически стимулированеи кердача системагIа болх беча предприятеша арахеца йиш яц брак йола продукци. Из дика хиларга хьежжа мара вIаштIехьдарглац продукцена реализаци яра план кхоачашъе а. Цудухьа продукце дикал лакхъяра керттера теркам тIабахийта декхарийла я хIара коллектив.

Промышленни предприятей кулгалхоша, партийни профсоюзни организацеша гIагIертта къовсам лоаттабе беза арахецача продукце дикали къахьегама овсарлен планомерно лакхъяра. Продукце дикал лакхъяра, йола конкурсаш-хьажараш чакхдоахилга, болхлой юкъарча собранешка уж дешаш дувнилга цар кхоачашланза даьгдоацa декхар да. Брак йолаш продукци арахецарашта бе боагIа бехк бе беза.

Предприятей болх ритмично дIабахийтара, сакхат доацаш продукци арахецара бокхха лоархIам болаш гIулакх да арахецача продукце дикали цун дукхали лакха йолча предприятей, болхлой опыт шерра йоаржаяр, царна доахача толамашка хьежжа материальни стимулировани яр, творчески къахьегача болхлоштеи Iилманеи техникаеи карагIдийнараш ханнахьа производствана юкъекхахьар. Цу гIулакха е йоаггIача тайпара йоакхо е декхарийла ба предприятей кулгалхой, общественни организацеш.

Арахеца продукци дикагIеи дукхагIеи хилийтара цахаддаш производствана юкъекхахьа еза керда техникеи технологии, хьалча балхашта механизаци е еза. ХIара участкера къахьегам Iилманлларда тIа вIаштIехьбаккхар а бокхха лоархIам болаш гIулакх да.

ХIара шера тIанйиду арахеца продукци дикагIа а дукхагIеи хилийтара тIадерзадаь керда социалистически декхараш. Уж толамца кхоачашдара де деза гIулакхаш белгалдоах. Уж декхараш мишта кхоачашду мероприятеш мишта чакхйоах хьожаш тIахьожам лоаттабе декхарийла ба кулгалхой, партийни профсоюзни организацеш. ХIара болхлочуч керттера декхар да овсаре къахьегилгеи цхьаккха сакхат доацаш продукци арахецилгеи.

КПСС XXIV съезда» решенеша дегаш гIоздаьхача къахьегамхоша тIагIертта къовсам лоаттабу пятилетка хьалхарча шера плани тIанйиа социалистически декхараши толамца кхоачашдара. Арахеца продукци дикагIеи дукхагIеи хилийтара лоаттабеча къовсама шерра юкъеоза беза рационализатораш, новатораш, изобретателаш. Царна карагIдийннараш сихха производствана юкъекхахьа деза.

Арахеца продукци дикагIа хилийтара даькъера ийслагIча пятилетка хьалхарча шера плани социалистически декхараши кхоачаш ца деш цхьаккха коллектив хила йиш яц.

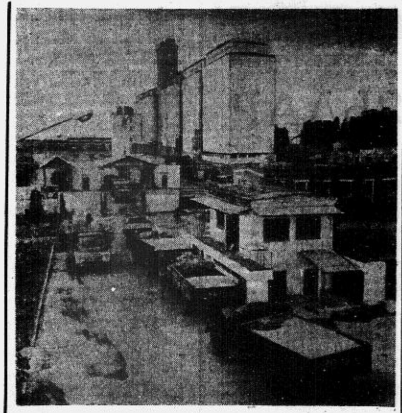

Краснодарски края ахархоша гIагIертта къовсам лоаттабу ялат кийчдара пачхахьалкхен план-заказ толаме кхоачашдара. Кубански ялат хьада ха а йоацаш Даьхен амбарашка доасадеш латт. ИйслагIча пятилетка хьалхарча шера пачхахьалкхента 3 миллиони 715 эзари тонн ялат дохка дош деннад края боахамаша.

СУРТА ТIА: Усть-Лабинскерча ялат дIанйдеча пункте.

Е. ШУЛЕПОВА сурт. ТАСС фотохроника.

КЕРТТЕРА ТЕРКАМ—ДОАКЪАР IАЛАШДАРАИ ЯЛАТ ЧУЭЦАРАИ

ШОЗЗА ДУКХАГIА

БархIлатIча пятилетка цхьа шу дIадахийтанзар Шаьла района XX партсъезда цIерагIча колхоза къахьегамхоша шурен дулхи даккхареи уж продукташ пачхахьалкхенга йохкареи шера план кхоачаш ца еш. Уж толамаш дахара бахьан да колхозхоша цхьа барт болаш къахьегар, доакъар Iалашдара хIара шера бокхха теркам тIабохийташ хилар. Хьайбашта тоъал доакъар Iалашдара беррига низ тIабахийта къахьег колхозхоша укх шера а. Эггара, дикагIа йолча хана хьекхар люцерна, хIара гектара тIара юкъера лаьрхIача ткъо центнер чу а эцаш. ТIехьаялийтанзар къахьегамхоша бун шозлагIа хьакха еза дикагIа йола ха а. Зиза даккхалехьа хьекхар из.

ХIаьта цу ханна чуэцача люцерна йол хьайбашта шийца дукха пайдане хIамаш йолаш къаьстта дика хул.

Дог гIоздоаккхаш хилар хьалхара хьувкъам. ХIара гектара тIара ткъо-ткъо центнер чу а эцаш кхоачашйир йол Iалшъяра шера план.

— Цхьан гIулакхо шоллагIчунна новкъарле ергйоацаш вIаштIехьдаьхад оаха укх шера балхаш, — дувц колхоза председатела нов. Вахидова. — Иштта, боахаме йола еррига техника оарцагI а яьккха, гурахь дийна ялат чуэца доладалалехьа, цкъара хьекха яьккхар люцерна.

Хьекхачул тIехьагIа минеральни удобренеш тоссаш хий дилландаь дика лакхъеннай люцерна шозлагIа а. ХIанз ха ца къовсаш из хьокхаш ба боахама доакъар Iалашдеча бригада къахьегамхой.

Люцерна хьокхача, цунах аргIаш деча, кхыдолча балхашта тIахьожам лоаттабу кхашка колхоза председатель керте а волаш болча боахама халкъа тIахьожама группа аикалаша. Царна гу хьан мишта болх бу, малагIча метте техника дукхагIа эш, нагахьа санна балха юкъе кхоачамбоацараш нийслойя, уж дIадаха цу саххьате нах оарцагIбоах.

Лоаца аьлча, уйла тIайохийташ, балха конвейера эггара зIамагIча детала теркам беш вIаштIехьбаьккхаб колхозе йол Iалашъяра болх.

Иштта доакъара лаьрхIа люцернал-совгIа кеп а ба боахаме дIабийна. Люцернах аргIаш деш къаьстта дика къахьег доаркаша АхмадовгIар Яхаси Курбикаси. Доаркашта юкъе массанел лакхагIа да цар къахьегама хьокхамаш. Нагахьа санна ерригача ферма деттача доахаигара шура яккхара бархI бетта план кхоачашъяьяле царех хIаране хIанзале нийс бетта план кхоачашъяьй.

Доакъар Iалашдара гIулакх колхозхошта мел лоархIаме хет хьагойт кхы цхьан масало. Йол Iалашъе арабьнинаб пенсионераш а. Царна юкъе ба доакъар Iалашдара балха опыт йоккха йола Микаилов Болат, Эльжуркаев Мухьади, Чумурзаев Дурда, Юсупхаджиев Iалауддин, Юнусов Тоба, веррига бархI саг. Кадай лел цар болх бе Iема кулгаш. ХIаьта Микаилов Болатеи Эльжуркаев Мухьадеи аьлах аргIаш деча дукха тIехьабут шоай къона новкъостий.

Дика хьокх люцерна тракториста Дашаев Аьхмада. Косилка тIа болх бу хургволча механизатора, Серноводскерча механизаторий школе деша вагIача Лечиев Ильяса. ХIанз дешаш воацача хана салаIа цIавена боахама йол Iалашъяра новкъостал деш ва из. Цар шинне хIара дийнахь шоай балха нормаш 140—150 процент кхоачашъю.

Дика вIаштIехьдаьхад колхозхошта балха эша хьалаш а. Делкъийга масса хана бIайха кхача лоаттабу царна. ХIаьта балха хьа а цIа а машенаша кхувл. Цул совгIа массакена, а эша спецбаркъаш деннад. Раьза ба колхозхой шоай балхацара материальни безам совбаккхара оттаьча мероприятешта а. Болх чакхбаьлча йол Iалашъеш къахьегача хIаранена цар баьча балхага хьежжа мах боацаш йол лургья, кхыдараш.

Дукха ха йисаяц хIанз колхозхошта кени люцернеи шозлагIа хьакха. «ШозлагIа хьекхача укх шера йол Iалашъяра план 150 процент кхоачашъергья оаха». — йоах колхоза председатела. ХIаьта кхозлагIа хьекхача, эшачул шозза дукхагIа йол Iалашъергья боахама къахьегамхоша.

М. ХАМАТХАНОВ.

ДIАДАХА КХОАЧАМБОАЦАРАШ

Укх деношка Надтеречия района «Верхненаурский» совхоза къахьегамхой чуийна болх беш боахк кхашка. Хьинар кходаш совхоза болхлоша гурахь дийна ялаташ чуэцача. ХIанз беррига теркам цу гIулакха тIабахийтаб совхоза къахьегамхоша. ХIанзлехьа 194 гектара тIара 500 тонн мукх аьрдаб укхаза. Цхьан гектара тIара юкъера лаьрхIача 25,6 центнер мукх баьннаб.

Ялаташ чуийша даьнача кхашка хьалдаь ча аргIаш латт. Ялатах мукъадаьнача лаьттах 110 гектар аьха баьннаб механизатораш хIанзлехьа. Доакъара лаьрхIа хьажкIаш дIаюврйолаш я совхов гурахь дIадув ялаташ чуийцачул тIехьагIа.

ХIанз сиха чуэцаш латт укхаза дика хьийкъа кIа, 270 гектара тIара кIа чуийца яьннай совхоз. ХIара гектара тIара юкъера лаьрхIача 23 центнер доал из, планагIа 16 центнер мара хила ца дезача.

Балха тIа хьалха латт комбайнераш Саиев Iалудди, Дударов Дамад, Дашикаев Мовлад, Саиев Iиса, дийнахь 35 — 40 тонн кIа оард цар.

Бакъда ялаташ чуэцилга дика вIаштIехьдаьккхадале а, кхыдола балхаш ледара лел совхозе.

Аьрда даьнна ялаташ ший ханнахьа дIакхачийта деза элеваторашка, ялат дIанйдеча пункташка. Дукха моттигаш нийслу совхоза хьаттара дIакхухьа кIа бIеха хилар бахьан долаш машенаш юха ухийташ. Наурски элеватора кулгалхоша массехказа аьннад совхоза кулгалхошка бIеха ялат шоаш дIа ийдеш ца хилар. ТIаккха совхоза кулгалхоша машенаш етта ялат дахьийтар Ермоловски элеваторе. Цига а дIаэцанзар бIеха ялат. Гаьна никъ яйца яха хинна машений колонна юхаерза езаш хилар Ермоловски элеваторера а. Харцахьа наькъаш кхухьаш ха а ца йоаеш, вIаштIехьдаккха деза совхоза хьатта хьакхухьаш дола ялат цIендара укхаза шин сменагIа болх белга. Из гIулакх силагIа кхоачаш ца дича хIама хургдац. Хьаттара балхаш мела леларах де хIама доацаш я укхаза «Чечингстройтранс» объединенера командировкагIа яьхка 15 машен. Дика тоаьян кхашкара станаш а, ялата складаш а. ДIадахача шера керда хьалъяьча склада тхов ладар чу ухаш хиларах фуна дита ялат дошадеш моттиг нийсъелар. Складера ара а кхухьаш докъаде дийзар из.

ХIанз а тоабаьбац совхоза склада тхов. ТIанйца лакха социалистически декхараш толамца кхоачашдара сихха дIадаха деза уж кхоачамбоацараш. Уж балхаш кхоачашдара болхлой оарцагIбаха декхарийла ба совхоза директор нов. Таймасханови совхоза парторганизаце секретарь нов. Хажмурадови.

Б. ШАКРИЕВ.

СССР ХАЛКЪИЙ ПХЕЛАГIЧА АХКАНАРЧА СПАРТАКИАДЕ ДАКЪА ЛОАЦАРАШКА

Деза новкъостий!

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето, ССР Союза Лакхехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Совето дег тIара моаршал дайт СССР халкъий пхелагIча ахканарча Спартакиаде дакъа лоацарашка, берригача советски физкультурникашкеи спортсменашкеи, физкультурни организацей болхлошка, цар керда доккхий толамаш дахар лов физически культурен спорти дегIаккхувлача, вай Даьхен низ дIахо чIоагIбеча.

Советски физически культура —вай мехкарча вежарашха долча халкъий спортивни таланташ тоаялар дола къаьгга тешал. Советски наха кхетам балара гIулакха лоархIаме социальни фактор а хинна дIаэттай из, чIоагIа пайда эцаш я унахцIено лораяра, къахьегама овсарле лакхъяра, къахьегамхоша кхетамца салоIилга вIаштIехьдаккхара.

СССР халкъий пхелагIа Спартакиада —мехка культурни вахарера йоккха событи. Советски физкультурни болама карагIдаьннарашка бокъонца хьажар хилар Спартакиадах, цунна юкъе дакъа лаьцад 44 миллион совгIча болхлоша, колхозхоша интеллигенце, деша багIача кагирхоша. Цо дукхха хьагучаьхай йоккха говзал гайтача спортсмений керда цIераш.

КПСС XXIV съезда решенеша керда торонаш хьаелл физически культураи спортеи массови тайпаш дегIадоаладара. ИйслагIча пятилетке дикка шерлургья физически болама материальни база, хIаьта цу тайппара вIаштIехьдоахаргда советски наьха физически культуреи спорти лелаярца бола безам бизза кхоачашбара эша хьалаш.

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето, ССР Союза Лакхехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Совето дIакхайкаду, мехка спортивни организацей болхлойн спортсменаши дIахо а физически культура белггала деррига халкъа юкъара гIулакх хилийта, городашкеи юрташкеи бахача наьха хIара деннарча вахара из чIоагIа юкъекхахьа, къахьегам дукхабезаргболаш, денал, къонахчал долаш, хьаштдолча хана вай сийлахь-боккха Дай-мохк лорабе дIаотта кийча хургболаш советски нах хьалкхебар духьа кхы а йоккхагIча масштабе пайда эцийта гIертаргболгах шоаш дог тийша хилар.

Физкультурникаши спортсменаши, спортивни результаташ лакхъе, Европа дунен чемпионаташка, спортивни ловзарашка керда коталонаш яха, лакхха айийй лелае советски спорта байраххI!

Хоастам хилба сийлахь-доккхача советски халкъа, коммунизм хьалъеш доаллачоа!

Даькъала хийла вай низ бола социалистически даьхе — Советски Социалистически Республикай Союз!

Хоастам хилба Советски Союза Коммунистически партена, вай еррига коталонаш яхара дегаш урауттадечоа а уж йоахилга вIаштIехьдоахачоа а!

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТ | СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМ | СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТ

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТЕ, СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕ, ВЦСПС-е

КПСС Центральни Комитетои СССР Министрий Советои тIанийцад «1971—1975 шерашка машиннаькъа транспорт дегIайоалаярах», «Промышленни машиннаькъа транспорта болх тоабарах» дола соцамаш, ВЦСПС-ача цхьана тIанйцаб «Машиннаькъа транспортеи метрополитенийи юккъера алапи доагIача болхлошта а гIуллакхерча наха а луш долча алапе кIезигагIа бола боарам лакхбарахи, ставкаш а окладаш а лаххъярахи, машиннаькъа транспортера кадраш балхара дIа ца ухийташ соцаярахи гIулакххех» бола соцам.

Мухь дIа-юха кхахьара даькъера лакхлуш дола халкъа боахамеи бахача наьхеи хьашташ кхоачашдара машиннаькъа транспорт дIахо а технически кийчъе лерхIаш КПСС Центральни Комитетои СССР Министрий Советои чIоагIдир Iилманеи техникаеи эггара кердагIа карагIдаьннараш, лелаш йолча состава эггара прогрессивни тайпаш, машенаши механизмаши керттерча производственни процессашта комплексни механизации автоматизации яра эггара дикагIа йола процессаш шерра юкъейоалаяра, йолаш йола резерваш гучаяхарех царех пайда эцарен тарда тIа машиннаькъа транспорта материально-технически база дегIайоалаяра де деза гIулакхаш. КПСС ЦК-аи СССР Министрий Советеи соцама тIа оттаьй 1971—1975 шерашка керда машиннаькъа линеш, шоллагIдола наькъаш, автоматически блокировкан диспетчерски централизацеи устройстваш болх бе йолаялийтара, машиннаькъашта электрификаци яра заданеш.

Машиннаькъа транспорта 420—430 эзар мухь кхухьа магистральни вагон, 16 эзар пассажирски вагон, 6 эзар гаргга магистральни тепловозий секци, 2 эзар электровоз, 3 эзар маневрови тепловоз, 7, 8 миллион тоннал кIезигагIа йоацаш рельсаш яла лерхI.

Машиннаькъий Министерствани транспортни гIишлош еча Министерстванеи оттаьй машиннаькъа станцешта узлаштеи реконструкци яра, машиннаькъий мухьа боахам дегIабоалабара, Москве, Ленинграде, Киеве, Горьке, дукхача кхыча городашка машиннаькъа вычислительни центраш яккхара, лелаш йолча состава ремонт яреи запасной оатхалаш хьаяреи, хIаьта иштта машиннаькъахошта чубаха цIенош, школаш, берий учрежденеш, больницаш хьалъяра заданеш.

Керда термически обработка яь рельсаш болх беш долча машиннаькъа яхкара, хоттанза бола никъ, аьшкабетона шпалаш тIареи аьтача жагIаи тIареи керттера наькъаш дIаьхагIа килийта чотах наькъа лаххера тIехе чIоагIъеш доккхий балхаш де лерхI.

Машиннаькъий Министерствана тIадиллад машиннаькъа транспорта чурча резервех кхы а дикагIа пайда эцарца, къаьстта аьлча, поездаш сихагIа лелилгеи дозали лакхдара, вагоний оборот сихъяра, уж яьсса лелилга кIезигдара, хIаьта иштта маршрутни мухьаш дIа-юха кхахьара боарам лакхбара хьакъехьара дукха гIулакхаш дар.

Мухь дIаккхухьийтачеи мухь дIанйбечеи Министерсташта, союзни республикай Министрий Советашта, СССР машиннаькъий Министерствана, Госснаба, СССР Госплана тIадиллад машиннаькъа транспорте совлен гаьна, паI шоллагIчоа духьала, кхыдола рациональни доаца мухьаш дIа-юха кхухьилга дIадоаккхаргдола гIулакхаш оттадари уж кхоачашдари.

Цунца цхьана лелаш йолча составах дIахо а дикагIа пайда эца лерхIаш мухь дIаккхухьийтачеи мухь дIанйбечеи Министерсташа а ведомствашша а, хIаьта иштта союзни республикай Министрий Советаша, машиннаькъий Министерствас шоашта тIаэц мухь тIаботташи мухь тIера Iобоаккхаши вагонаш кIезигагIа лоаттаяра, кIирагIа доагIача дерригача деношка мухь ший хан-ханнахьа лоаттабара, машиннаькъа стан-

1971-ЧА ШЕРА 16 ИЮЛЕ ПАЧХАХЬАЛКХЕНГА ХЬАЙБАЙ ПРОДУКТАШ ЙОХКАРА ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШЪЯРАХ ЙОЛА СВОДКА

(проценташа)

	Дулх	шура	фуаш	тха
Ачхой-Мартана	52	53	75	99,0
Ведена	50	—	107	58
Грозненски	31	54	67	97
Гудермесски	43	59	105	110
МалгIабека	45	62	139	90
Надтеречни	43	62	105	189
Наьсарен	35	55	101	108
Наурски	35	64	92	99,7
Ножай-Юрта	43	—	101	77
Советски	33	—	103	66
Сунженски	50	54	74	85
Урус-Мартана	48	55	67	83
Шаьла	53	62	77	129
Шелковской	41	60	120	105
г. Грозный.	25	50	—	—
Ерригача республике	42	57	74	102

ЯХЬЕ ХЬАЛХА ЛАТТАРАШ

«Грознефть» объединене тохкама бурув тохача конторе къаьстта дика къахьегаш я укх шера бурувдетта мастер А. Ситников керте латта бригада № 25 йолча скважина 1500 метр бурув а теха ворхI бетта план тIехкхоачашъяьй цо. Къаьстта дика къахьегаш ба цига бурувдеттар, коммунист Атаев Магомед, Киреев Иван, бурувдеттачун гIонча Пашаев Алхазур, кхыбараш

* * *

Октябрьски революце орден лелаеча «Старогрознефть» НГДУ района инженерно-диспетчерски службай коллективашта юкъе хьалха латтачарех я Г. В. Шамилев керте латтача служба коллектив. Шера планал совгIа 7300 тонн мехкдаьтта даккха социалистически декхараш тIанйцад цо. Уж декхараш тIехкхоачашдеш хьайоагIа из. ХIанзалехьа планал совгIа служба мехкдаьттахоша даьккхад 6300 тонн «Iаьржа доьшув», из хьа социалистически декхарех ах шера даккха лаьрхIачул 2 эзар тонн дукхагIа.

Белгальяьнна дика къахьег цига укх шера мастераш Л. Ф. Брежневи М. И. Спирини керте латтача бригадаша, операторашa С. Багаева, Н. Дубинцевас, С. Лимонькос, кхы дукхачар а.

М. ЛЕВИН.

Дег тIара баркал

КПСС Центральни Комитето СССР Лакхехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Совето дег тIара баркал оал «Союз—11» яхача космически кемана Лаьттан тIа юха боагIача хана СССР летчикаш-космонавташ Советски Союза Турпал подполковник Добровольский Георгий Тимофеевич, шозза Советски Союза Турпал Волков Владислав Николаевич, Советски Союза Турпал Пацаев Виктор Иванович боарца дувзаденна кодам беш каьхаташ кхахьийтача ерригача партийни, советски, общественни организацешта, предприятей, колхозий, учрежденей коллективашта, Советски Союзерча къаьст-къаьстача гражданашта. хIеьта иштта вежарашха йолча марксистско-ленински партей Центральни комитеташта, Социалистически мехкийн кхыча пачхахьалкхенийн правительствашта, пачхахьалкхени, тIемей деятелашта, доазол дехьарча пачхахьалкхений дипломатически викалашта, общественни организацешта, къаьст-къаьстача гражданашта.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТ | СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМ | СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТ

ХАНАЛ ХЬАЛХА

ИйслагIча пятилетка хьалхарча шера план ханал хьалха кхоачашъяра социалистически яхье яьннача цехашта юкъе хьалхара моттиг яьккхай А. И Ковалевас кулгалдеча хIамаш тегача шоллагIча цеха коллективо. Товарни продукци арахецара 7 бетта план ханал ах бутт хьалха, 15-ча июле кхоачашъяьй цо. Укх юхейисача хана тIабоагIача бетта чотах цо тегаргья деша даха ха йоацача берийн школьникийн 24 эзар совгIа коч.

Уж къахьегама толамаш доахача дика болх баьб мастераш Г. Е. Прохорова. В. И. Маркина керте латтача участкай хIамаш тегарий коллективаша. Цар кхы а хьалха кхоачашъяьй товарни продукци арахецара ворхI бетта задании.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

ДНЕПРОПЕТРОВСКИ ОБЛАСТЬ. Эггара хьалхара кубометр бетона чуттай «Днепр-Донбасс» яхача кердача канала хий хьахецача керттерча гӀирса ларда чу. Днепропетровски, Харьковски, Данецки — кхаь областе гӀолла чаккхдаргда из канал. Цуьн дӀоахал — 264 километр, шорал — 65 метр.

Низ болча насосаша хӀара секунде днепровски хьарсам чура 1200 кубометр хий доттаргда цу чу. Канал доаккхача керттера балхаш гидромеханизаце методагӀа ду. Канал гӀоргдолча наькъа тӀа хӀанзле а болх беш массехк земснаряд я.

СУРТА ТӀА: «Днепр — Донбасс» канал доаккхача участкех цаӀ.

А. ЗАПАРА сурт.
ТАСС фотохроника.

СМЕНА ДИКА ЧАКХЪЯЬЛАР

РЕПОРТАЖ

Цехашта юкъе эггара низ боашагӀа ярех я Грозненски химически комбината № 108-110 йола цех. Цо хӀара шу массаза доал дикагӀа а дукхагӀа а арахец синтетически спирти полиэтилени даккхара эша бедал — газ—этилен. Тахан сэй репортаж ю аз цу цеха «В» яхача сменера.

Контрольно - измерительни приборашка хьежача пульте да тхо. Смена начальник Владимир Кузьмич Пологаев телефонни трубка тӀа ІотӀавийрза къамаьл деш ва. Бе безача балха задани душ ва из.

— Алло! Дьяков! ЯххагӀа шиъ компрессор болх бе йолаялийта. № 7 йолча цехо кхоачамхилал продукци лоаттаяц цехашта. Новкъостал де деза.

— Мегаргда, ткъо минут ялахехьа пирогаз кхо тонн дукхагӀа кулийтаргья, — жоп лу вокккагӀволча машиниста.

Цунна тӀехьа звонок хоз еза йоккхача фракцей колоннай отделене КИП управлене щита тӀа. Укхаза вокккагӀволча аппаратчикага, коммунистически къахьегама ударникага, коммунистага Анатолий Кондратьевич Стромилага № 55 йолча колонна режимага дика хьожаш хилалахь, аьнна указани кхоач. Цу колоннага гӀолла чакхъяьлча мара пирогаз кхоачаргьяц газ екъача керттерча узле. Цига хьаю цох дӀахо продукци яккхара йола продукт-этилен. Бакъда из де йиш яц 30 градусага кхоачаш шелал ца хилча. ХӀаьта из шелал хьаю низ болча чехословацки турбокомпрессораша. Машинисташка тӀеххьара задани кхоач смена начальникагара Пологаевгара.

Пологаев начальник волча смене хӀара бетта тӀеххоачашью производственни задени, продукци геттара дика арахец.

Управлене керттерча пульта аппаратчика чӀоагӀа теркам тӀабахийтаб прибораша хьахьокхарашта. Толстоноженко Валентинал совгӀа укхаза болх беш ба опыт йола, шоай гӀулакх дика довза аппаратчикаш а. ХӀаьта Валя ГПТУ-1 йолчара ена практикантка мара яц. Нагахьа санна технологически режим лелаеча хӀама хуле, Валяна новкъостал ду бокккагӀболча аппаратчикаша, укхаза 18 шера болх баьча Жукова Екатерина Ефремовнас, Кизина Татьянас, Колабухова Любас.

№ 21 йолча колонна прибора индикатора дӀагӀайода Толстоноженко Валентина, ко а хьовзийя, этилен дукхагӀа дӀахец цо спирта гидротаце цеха.

— Коллективо массаза а тӀехкхоачашью производственни заданеш, — йоах цеха начальника, коммуниста Петр Иванович Ветрова. Масала, 12 ди хьалхагӀа кхоачашйир ах шера план. Из кхоачашъеш 57 эзар сома маьха бедали гидроресурсаши кхойир.

Чакхйоал къахьегама вахта. Аппаратчикаша шоай балха журналаш тӀа итогаш дӀаязъю, смена начальника дӀайовзийт уж. Владимир Кузьмича рапорт лу комбината диспетчера:

— Планал совгӀа массехк тонн этилен яьккхай. Ерригача узлаша, аппараташа, агрегаташа, оборудоване лерттӀа болх бир. Балха тӀа гӀалат долаш хӀама хиннадац.

С. ХУГАЕВ.

Тха литейщикаш

Тха заводе эггара «халагӀа» лоархӀаш я тха литейни цех. Цуьн цӀеро а хьахойт из-м. Аьшк лоала а деш цунна кепаетташ хӀамаш хьаеш да тхо. ХӀаьта ховш ма дий металл лоаладе мел йӀовхал, мел низ эш. Эзар градусал тӀехлелх аьшк кхехкача хана яь чура йӀовхал.

Цудухьа йӀайха, са дакъа хул цехе а. ТӀаккха цу тӀа тха къахьегама йӀовхал а хьатӀакхийтача тхо халонна мел духьал отташ да ха хала дац.

Духьалъотта а отт тхо-м. Тешал ер да. Завод болх бе йолаелча денз тӀехьа ца юсаш хьайоагӀа тха цех, дикача къахьегама толамашца дӀаейзай цуьн коллектив. ХӀанз кхы а совдаьннад литейщиккий хьинар, хӀана аьлча говзал, опыт лакхъеннай цар, тӀехьтӀехьагӀа шоай декхар дикагӀа довз.

Масала, йоккхача городашкарча тхаяр санна йолча заводашка а дукха нийслургбац тха прессовщица Борова Дугурхан санна хьинар, кулга говзал йола болхлой. 5 шу да цо укхаза болх бу, пхи шу да из шийла бокккагӀбарий, дикагӀа балха говзал йолча кулгашка хьежа, царга цо ладувгӀа. ХӀанз ше йода из ший цу халача професе новкъа. Ше аьлча а нийса хургдац: цунна тӀехьа а ба тхьовра кхычар из Іомаеш санна, цо Іомабеш цунгара хьоккхам эцаш бола зӀамагӀий.

Иштта ший професси Іомаяь а из езаенна а я штамповщица Цуроева Маднат а. Цо болх беча хана цуьн кулгашка ца хьежачоа бокъонца йовзаргъяц из къахьегамхо. Цо ший смении нормаш 130—140 процент кхоачашъю.

ДикагӀбарий цӀераш ца яьхача дизза хетац оалаш дола дош а. Цудухьа кхы а бувцаргба аз тхоай цехера толашагӀа бараш. Уж ба штамповщиккий бригадир Цороев Махьмад, прессовщица Аушева Дугурхан, штамповщица Стародубцева Татьяна. Татьянах цхьа-шиъ дош ала лов. Ялх бутт мара бац из тха цехе ена. ХӀаьта а цу дикагӀбарий мугӀарашта юкъе я из. Сиха Іомайир, сиха езаелар цуна ший професси. ДогдӀайира заводаца, ший литейни цеха коллективаца. Мала вар хьо иштта лоаццача хана балхаца хьакхашта яьккхар, аьнна хаьттача ше эггара хьалха къахьегама наькъа тӀа яьккхача мастера Трифонов Бориса, слесара Аушев Махьмадэ, вай лакхехьа йийцача прессовщицай Борова Дугурхаца, кхыбарий цӀераш йоах цо. Керда саг коллективе хьачусзар доккха хӀама лоархӀ оаха, хӀана аьлча коллектив чӀоагӀа хиларга хьежжа мара балхах а ка ялац. ХӀаьта тха професси къаьстта халагӀчарех лоархӀаш ма йий.

Укх шера хьалхарча ялх бетта задани тӀеххоачашъяьй тха коллективо. Тха цехо юхаетташ цхьаккха производственни участок яц ерригача тха заводе, оаха хьаю оатхалаш массанаьха эше а. Тха заводе хьа а еш доазол дехьарча мехкашка а иштта вай мехка дукхача моттигашка а дӀакхоачача сверлильни машинкех йохка эггара хозагӀа йола кӀайча аьшка оатхалаш оаха хьаеш я.

А. ДЖАНДИГОВ,
Назранерча Ахриева цӀерагӀча завода литейни цеха начальника заместитель.

ТОАБЕ ТРАНСПОРТА БОЛХ

ДӀаяхача отчетно - хоржамий партийни собранешка, районий, города партийни конференцешка цӀенхаштта критика йир города пассажирски автотранспорта предприятешта. ХӀана аьлча пассажираш дӀа-юха кхувлара йолча транспортах кхоачамхилац.

— Укх тӀеххьарча хана цхьадола кхоачамбоацараш дӀа а даьха транспорта болх тоабара цхьайола организационно - технически мероприятеш чакхъяьхай ПАП-1, ПАП-2 партийни организацей кулгалхоша. Транспорто болх мишта бу дийцад партийни бюро а партийни болхлойн собранешка а. Цига кхоачамбоацараш гуча а доахаш пассажираш дӀа-юха кхувлара гӀулакх тоадара де дезар белгалдаьккхад. Цхьабакъда, техкачул тӀехьагӀа гучадаьннад транспорта болх чӀоагӀа тоабе безаш хилар:

Партийни организацеша, боахама кулгалхоша хӀанз а тӀехь города транспорта болх лерттӀа вӀаштӀехь ца баккхарах пассажираш дӀа-юха кхувлилга во лел. Трамвайни поездаш ца тоъар бахьан долаш графикагӀа лелац трамвайш. Цудухьа Іуйрийнеи сайрийнеи тӀанк аьле йизе хул вагонаш. ТӀаккха балхара ханнахьа цӀа а кхаьча салаӀа, паргӀатбовла йиш хилац дукхачар. Балха тӀехьабувлаш а моттигаш нийслу.

Каст-каста трамвайш йох, автобусаша авареш ю. Къаьстта транспортацара болх тоа ца бича баргбоацаш ба ПАП-2 (директор А. П. Строев), № 1436 йола автоколонна. Укх тӀеххьарча хана 25 керда автобус еннаяле а кхы дикагӀа хьал дац ПАП-1 (директор С. Ю. Аушев). Нагахь санна соахк ца еш йиса рейс 171387 яле укх шера 5 бетта ца еш йиса рейс 89329 я. Цудухьа пассажираш дӀа-юха кхувлара план кхоачашйинзар цар. Цу предприятеша маршрутагӀа йоагӀа автобусаш араювлийтац, къаьстта а ПАП-1. Духхьал байнача пхе бетта 57 жалоба еннай цу предприятена.

Цу транспортни боахама болх ритмично ца лелара бахьан балхара дукха нах дӀабувлар да. Берриге болх бераш 957 саг мара воацача соахк царна меттел керда бараш хьа а эцаш 403 саг балхара дӀаваьлар. Цудухьа даим болх беш кадраш ца хиларах технически во доал ду машенашта.

ЦӀенхаштта тоабе безаш ба ПАП-2 болх а. Соахк 960 автобус ехар цига. Пулакх кхы дикагӀа лелац укх шера а, пассажирски балха юкъера кхоачамбоацараш дӀаладахара оарцагӀбалац Нохч-ГӀалгӀай транспортни управлене кулгалхой а.

КПСС Старопромысловски, Заводской, Ленински райкомаша, лакхе йийцача предприятей паргорганизацеша болх тоабара дешашка хьажа а хьежа доагӀача тайпара хьадехац боахамий кулгалхошкара. ЛерттӀа хьажац цу гӀулакхага Грозненски горисполком а. Цхьабакъда, транспорта болх тоа ца бича-м баргбац!

М. ПЛЮЩ.

АЗЕРБАЙДЖАНСКИ ССР. «Хазар-401» яха керда транзисторни радиоприемник арахеца йолаеннай Бакински радиозавод. КБС-0,5 яхача шин батарей тел цунна питани.

Укх шера «Хазар-401» яха 150 эзар транзистораш арахецаргья предприяте.

СУРТА ТӀА: «Хазар» нийсъеш воалл производстве хьалха латта Эюбов Курбан.

Н. ИГНАТЬЕВА сурт.
ТАСС фотохроника.

КЪАХЬЕГАМА ВАХТЕ

ИйслагӀча пятилетка хьалхарча шера план ханал хьалха кхоачашъяра къахьегама вахте эттача «Сунжанефть» мехкдаьттеи гази йоахача управлене коллективо тӀеххоачашъяьй керттерча технико - экономически хьокхамий ах шера план. Продукцеи реализаци ира ялх бетта план 101,7 процент кхоачашъяьй мехкдаьттахоша, заданел совгӀа цар даьккхад 10339 тонн «Іаьржа дошув», 6 бӀаь эзар кубически метр газ. Мехкдаьттагеи газагеи дӀабода мах лохбарах укх шера патчахьалкхенна кходаьд 60 эзар сом.

Хьалхара моттиг лелаечарех я И. И. Холопов керте латтача районни инженерно - диспетчерски служба коллектив. Цо шоллагӀча ах шера чотах даьккхад 8600 тонн мехкдаьтта, хӀаьта газ — 500 эзар совгӀа кубически метр.

Хьинаре къахьегаш я укх шера П. В. Еремеев керте латтача районни инженерно - диспетчерски служба коллектив а. Мехкдаьттеи гази яккхарал совгӀа дукха балхаш даьд цо малгобекски бурувтохара управлене эксплуатаце хьаеннача харбижин № 11 яхача скважина тӀайода турбопровод юллача. Турбопровод ханал хьалха цар йилла яккхар бахьан долаш вежарашха йолча Черсий-Балкхароера мехкдаьтта хьааха доладелар. Кхаь республике, Нохч-ГӀалгӀай АССР-е, Къилбаседа-ХӀирийи Черсий-Балкхаройи республикашка мехкдаьтта доаккх «Сунжанефть» НГДУ мехкдаьттахоша.

Ткъеста километр йӀаьха йола турбопровод юллача белгалбаьнна дика къахьйигар мехкдаьтта доаккхача оператораша Г. И. Бычкова, С. Ч. Зандукаева, С. А. Кочесова, Г. М. Емельянов, В. Г. Кучерова, кхы дукккхачар.

Ах шера план ханал хьалха кхоачашъеча хьинаре дакъа лаьцар скважинашта капитальни ремонт еча цеха болхлоша а. 16 скважинана капитальни ремонт йир цар. ХӀаьта цар капитальни ремонт яьча скважинашкара хӀанзлехьа даьккха мехкдаьтта 53,2 эзар тонн да, шера даккха дезаш хиннар 92,2 эзар тонн мара доацача. Къаьстта дика къахьегарца белгалъяьнна я цига В. П. Вилкови Х. Аушеви керте латта бригадаш.

Тха управлене болхлоша чӀоагӀа къовсам лоаттабу материалаш, электроэнерги кхоира тӀехьа. Укх шера кхоьий 630 эзар киловатт-сахьат электроэнерги.

Уж толамаш доахача дизза дакъа лаьцар управлене рационализатораша а. Цар кийч а яь производствана юкъейихьай патчахьалкхенна 33 эзар сом шера пайда беш йола 30 рационализаторски предложени. ДикагӀболча рационализаторех лоархӀаш ва мехкдаьтта тӀоанашта низ тӀалоаттабеча цеха вокккагӀвола инженер В. М. Гуров. электромонтажни цеха токарь Н. Г. Разгуляев, гӀишлой-монтажни участка болхлой нов. Мак, Рыбалко, кхы дуккха бараш а.

КарагӀдаьнначох кхоачамбаь Іеш оамал яц мехкдаьттахой. Цар тӀагӀертта къовсам лоаттабу шоллагӀча ах шера план ханал хьалха кхоачашъяра.

С. БЫКАДОРОВ,
«Сунжанефть» НГДУ керттера экономист.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТЕ, СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕ, ВЦСПС-е

(Йистедоалар. Доладур 1-ча оагӀо тӀа).

цешкара, фордийн хиний портташкара мухьаш шоай ханнахьа дӀадахьийтара дӀахо а кхы тӀа гӀулакхаш делга.

Машенаш еча министерствашта тӀадиллад 1971—1975 шерашка наькъашкара, мухь тӀаботтеи тӀера Іобоахеи, хӀаьта иштта кхыдола хала балхаш кхоачашдара машеннаькъа транспорта луш долча электровозий, тепловозий, мухь кхухьачеи пассажирски вагоний, подъемно - транспортни оборудованеи механизаце средствеи технически боарам дикал тешаме хилар лакхделга Іалашдергдола гӀулакхаш делга.

Промышленни машиннаькъа транспорта болх тоабарах болча соцам тӀа йоах СССР министерствайи ведомствайи, союзни республикай Министрий Советий эггара лоархӀамегӀара декхар да промышленни машеннаькъа транспорта технически реконструкци сихъяри керттерча даькъе Іанара тяга электрически тепловозиначунца хувцара, специализированни вагонашца промышленни машеннаькъа транспорт Іалашъяра, наькъа боахама низ лакхбара, мухь тӀаботтача - тӀера Іобоаккхача а наькъашта ремонт еча балхаш тӀа а хала физически къахьегилга дӀадаккхара эшача машенийн механизмайи комплекс юкъейоалаяра, контейнерашцеи пакеташцеи мухьаш дӀа-юха кхухьилга мамогта шердара ларда тӀа цун эффективность лакхъяри.

Из де лерхӀаш промышленни машеннаькъа транспорта дала лерхӀ керда низ бола тепловозаш, электровозаш, мухь кхухьа магистральни вагонаш, хӀаьта иштта лаьрххӀа йола лела состав, кхыйола технически средстваши механизмаши.

СССР Министерстваштеи ведомстваштеи, хӀаьта иштта союзни республикай Министрий Советашта тӀадулл промышленни машеннаькъа транспорте дола кхоачамбоацараш дӀадахара гӀулакхаш кхоачашдара а, 1972 шера денз дӀадоладаь, планаш тӀа промышленни машеннаькъа транспорт дӀахо кхы а технически кийчъяра хаьдда йола заданеш а увттаеш цунна реконструкци яра дешаш увттадара къаьстта йола раздел къоастаяра а декхар.

СССР Госстройна тӀадиллад союзни республикай Министрий Советаша, СССР министерстваша, ведомстваша дакъа а лоацаш промышленни транспорт комплексно дегІаахара керттера лостамаш, хӀаьта иштта мехка керттерча районашка предприятей, гӀишлоний, организацей транспорт комплексия дегІаахара генеральни схемаш оттаелга.

Соцам тӀа чӀоагӀдаьд 1971—1975 шерашка кӀора промышленность, энергетикаи электрификацеи, Іаьржачеи бос болчеи металлурге, гӀишлош еча материалий промышленноста, хьуни дахчах хӀамаш ечеи промышленноста, РСФСР автомобильни транспорта министерства, доакъой юкъарча вӀашагӀтеча транспортни боахамий промышленни машеннаькъа транспорт дегІайоалаяраи кхы а технически кийчъяраи де деза гӀулакхаш.

СССР Госплана тӀадиллад 1971—1975 шерашка СССР халкъа боахам дегІабоалабара пхешера плана проекта тӀа а шерашта йолча планаш тӀа а уж соцам тӀа белгалдаьха гӀулакхаш кхоачашдара хиланза яргйоаца лелаш йола состав, материалаш, машенаш, механизмаш хьаелгеи лулгеи лархӀар.

СССР Министрий Совета Іилман техникаи хьакъера Паччахьалкхен комитет декхарийла я Іилма-тохкама балхий координационни планаш тӀа транспорта прогрессивни тайпаши лелаш йолча состава, конструкцей комплексаца лакха балха овсарле йола, хала кулгашца къахьегилга дӀабоаккха мухь тӀаботта-тӀера Іобоаккха системаши дегІайоалаелга юкъекхахьа.

Машеннаькъий Министерствана тӀадиллад промышленни машеннаькъа транспорта технически новкъостал делга, къаьстта аьлча, лелача состава наькъий машенашта, кранашта, кхыча механизмашта ремонт еча, хӀаьта иштта промышленни машеннаькъа транспорта хьашташ кхоачашдара машеннаькъий паркера вагонаши ремонт яь яьнна рельсаши Іалашъе а.

Халкъа боахамен бахача наьхеи мухь дӀа-юха кхахьара хьашташ хадданза а дизза а кхоачашделга Іалашдара машеннаькъа транспорта болх тоабра гӀулакха боккха лоархӀам а беш, КПСС ЦК-аси СССР Министрий Советои Союзни республикай Компартей ЦК-ши, парте крайкомаши обкомаши, союзни а автономни а республикай Министрий Советаш, крайисполкомаши облисполкомаши декхарийла яьй кхы а машеннаькъаш технически кийчдареи цар мухь кхахьара а пропускной а способность лакхъяреи заданеш кхоачашъяра гӀулакхий хьалага хадданза хьежа, хӀаьта иштта промышленни машеннаькъа транспорт дегайоалаяра, цун технически средстваех дикагӀа пайда эцара, транспортни затраташ кӀезигъяра заданеш кхоачашъяра хадданза тӀахьожам лоаттабелга Іалашде а.

КПСС ЦК-аи СССР Министрий Советн теш, КПСС XXIV съезда исторически решенеш кхоачашъеш, мехка машеннаькъахоша партийни организацей хьалхленца машеннаькъа транспорт кхы а лакхъяра беррига шоай низ дӀалургхиларахи халкъа боахамен бахача наьхеи мухь дӀа-юха кхахьара хьашташ кхы а диззагӀа кхоачашдергхиларахи.

КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС соцам тӀа лаьрхӀад машеннаькъа транспорта, хӀаьта иштта метрополитений а юккъера алапи доагӀача болхлойн гӀулакхерча наьхеи (дохкаш латтача машеннаькъий ханна йолча эксплуатаце отделеней болхлой юкъе а болаш) алапе эггара лохера боарам лакхбе а ставкаши окладаши лакхъе а. Цу тӀа кхы тӀа а машеннаькъий къахьегама хьалаш эггара халагӀа долча цхьаьца йолча участкай болхлошта лакхъяь тарифни ставкаши должностни окладаши оттаю.

Локомотивни бригадий болхлошта тяга цаӀ е массехк тайпа локомотиваш лелаяра бокъонаш хиларга хьежжа квалификаце классагӀа хӀара бетта йола надбавкаш тӀатох.

ХӀара шера кхы тӀа отпускаш тела оттадаьд машеннаькъа транспорта предприятешка эксплуатационни балха тӀа болча болхлошта цхьан предприяте хадданза болх беш цар йолча ханага хьежжа.

Магистральни машеннаькъий дикагӀболча поездий составителаштеи осмотрщикашта — ремонтникаштеи «Поездаш вӀашагӀъехкара мастери» «I-ча класса вагоний осмотрщик-ремонтники» яха цӀераш тергйолаш юкъедоаладу из цӀи йолча наха хӀара бетта алапе тӀа надбавкаш а тергйолаш.

Къахьегама эггара халагӀа хьалаш долча машеннаькъий къаьстта йолча участкашка балха бохийтача машеннаькъа транспорта предприятей болхлошта лакхача боарамашка цхьан ханнара пособеш дала оттадаьд.

КПСС ЦК-а, СССР Министрий Совето, ВЦСПС-а лерхӀ машеннаькъа транспортеи метрополитений болхлошта доагӀа алапии материальни стимулировании лакхъяро машеннаькъий пропускнойи мухь кхахьареи способноста резервех пайда эцилга тоадара, керда техника юкъейоалвелга сихдара, къахьегама овсарле лакхъяра, хӀаьта иштта пассажирашта деш долз гӀулакх тоадара новкъостал дергдолаш.

ТӀЕХЬАБУСАРАШ ХИЛА ЙИШ ЯЦ

АЙДЕ ХЬИНАР

Республика гӀишлошъераша, КПСС XXIV-ча съезда исторически решенеша дог ура а оттадаь, шоашта могаш дола дакъа лоац Нохч-ГӀалгӀайчен халкъа боахам дегІабоалабеча юкъе. Подрядни балхий ах шера план 104 процент кхоачашъяьй, шоай низашца гӀишлоц хьалъяра план 109 процент кхоачашъяьй. ГӀишлошъераша хьалдаь а даьха дӀаденнад 63 эзар квадратни метр совгӀа наха чубаха цӀенош.

ДӀадахача шерашка а санна «Чечингушводстрой» треста гӀишлошъеча Управлене (начальник нов. Клюкин) коллективо дикагӀа толамаш даьхад. 15 квартале карара ца йоалийташ лелаю цо карара-кара тела цӀе Байракх, ялхазлагӀа СССР Министрий Советеи ВЦСПС-еи ЦӀе Байракх. Подрядни балхий хьалхарча ах шера план а тӀеххоачашъяьй, планал совгӀа 3 эзар квадратни метр наха чубаха цӀенош хьалдаь а даьха дӀаденнад.

Болх дика бу «Чечингсельстрой» тресто (управляюши нов. Исмаилов), дикка тоабаьб ший болх «Чечинггэзстрой» тресто а (управляюши нов. Экажев).

Из иштта дале а гӀишлош хьалъеча кхоачамбоацараш а да. Еррига республика хьанийцача ах шера йола капитальни вложеней план 86 процент мара кхоачашъяьяц, гӀишлош хьалъяра балхий боарам — 85 процент. Кхоачаш ца деш дисар планагӀа доагӀа 10 миллион сома маьха гаргга балхаш.

Хозспособаца кхоачашду боккхача боараме гӀишлой - монтажни балхаш ца деш дисад. Юрта боахама Министерства совхозаша шера план 30 процент мара кхоачашъяьйзар, опытно - экспериментальни заводо — 14 процент, «Грознефть» объединене — 31 процент, иштта кхычар.

ТӀехьайисар цхьайола гӀишлошъю организацеш а. Царех 28-не кхоачашъяьнзар ах шера план

ЕРАШ Я ЦАРЕХ ЦХЬАЯРАШ;

	Кулгалхочун тайпан цӀи	Парторганизаце секретара тайпан цӀи	План кхоачашъяра проценташ
ГӀишлошъяра Управлене СМУ-3	Евтухов	Муталипов	87
ГӀишлошъяра Управлене СМУ-5	Васюк	Горина	88
ГӀишлошъяра Управлене СМУ-8	Федотов	Савельева	83
Нохч - ГӀалгӀай гӀишлошъеча Управлене СМУ-11.	Садыков	Курбатов	79
«Старогрознефть» НГДУ СМУ	Тихонов	Балаханов	79
«Октябрьнефть» НГДУ СМУ	Степанников	Луценко	71
Юрта боахама Министерства ПМК	Чербижев	Хасанов	74

ТӀехьаюсача предприятешкеи организацешкеи тӀехьабисара иштта моттигаш хул: ха ца лархӀар, болхлойи механизмаши болх ца беш латташ хилар, материально - технически снабжени ледара вӀаштӀехьаккхар, гӀишлошка къахьегама дисциплина лоха хилар бахьан долаш.

Парте райкомаша а доагӀар дӀадехац план кхоачаш ца еча кулгалхошкара.

Республика гӀишлошъерашта хьалхашка латта доккхий декхараш толамца кхоачашдара уйла тӀаяхийта къахьегаш а паччахьалкхен заданеш кхоачашъяра новкъарле еш дола кхоачамбоацараш дӀадахара беррига низ дӀалуш а хила веза хӀара болхло.

МОСКВА. СССР ВДНХ-ана чухьа оттаьча «Іилман техникан — юрта боахама» яхача выставке хьокха оттаяь я мелиоративни ирригационни техника керда хӀамаш.

СУРТА ТӀА: «ЭТР-210А» шнекороторни экскаватор. ЧӀоагӀача е гӀорадаьча лаьтташка 2 метр кӀоаргеи бух тӀара 0,8 метргара 1,5 метрга кхоачаш шереи ирригационни каналаш даха лаьрхӀа я из. Сахьата 180 кубически метр лаьтта хьалтосс цо. Шера экономически эффект — 38 эзар сом. Экскаватор дагалдаьхай лаьтта оахкача машиносторене Ергрнгсоюзни НИИ Брянски ирригационни машенин заводаца цхьана.

Н. КУЛЕШОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

Доакъар эца дезаргдац

Чуоттадаь доахан кхоабача МалгIабика района «Алханчуртский» совхоза хьайбаш леладераша дIадахачу шера хьайбашта доакъар Iалаш ца дарах дукха комбидоакъар эца лийзар совхоза паччахьалкхенгара. Из бахьан долаш дуккха а дуккхагIа хулар дулха центнер яккхарга дIадолар. Из кхоачамбоацар дIадаккхара дIаяхача гурахье а оарцагIа баьлар совхоза кулгалхой а механизатораш а. Аха мел мегаргдолча латтан цхьа чIегилг ца юташ цу тIа дIадийра гурахьа дув ялат. 2200 гектара тIа дIабийра мукх, хIаьта кIа — 800 гектар, кен — 460 гектар. Цул совгIа цар яр 600 гектар люцерна. Мошача доакъара а силоса а дIайийнача хьажкIаша дIалаьцар 2000 гектар латта.

Доахан доажалара къоастаьча даьгIенашка дуккхагIа доакъар хилийтара тIатайсар хьажкIаш. Гурахьа цига доажаду хьайбаш сиха тоалу. Боккха пайда лу цу гIулакхо, кийчдаь доакъар кходу.

ХIанзарча хьалашка хьежача гуш да совхозо 8220 тонн ялат чуэцаргдолга. Цунах 6240 тонн комбидоакъара лаьрхIа да. Цо торе хулийтаргья хIанзалца паччахьалкхенгара эцаш хинна доакъар ца эцаш саца.

Укх шера Iай совхозо чуоттадаь кхоабаргда 9000 , бежани 5000 хьакхен.

Уж дизаи дерстаи долаш Iаптара дахара совхоза эшаргда 8110 тонн гIожа доакъар, цунах 2100 тонн йол а йолаш, лаьттагIа йолла еза 32 эзар тонн силос, хIаьта комбидоакъар кийчдергда 6240 тонн.

Иштта дукха доакъар Iалашде дезаро къахьегамхошкара дIадех болх теркам тIабахийта, хIара сахьатах, денах пайда эцаш бе безилга.

ХIара дийнахь доакъар Iалашдара кхашка арайоал йол хьокха машенаш тIехьа тайса итт трактор, ткъаь итт саг а ва уж балхаш кхоачашдеш.

3500 гектара тIара чуэцача доакъара культураща лаьрхIачул дуккха а дуккхагIа тоннаш лургхилар гуш да. Дицде йиш яц ялаташ дийнача кхашкара доала ча а. Юкъера лаьрхIача хIара гектара тIара 2,5 тонн доал ча. Укх шера геттара дика а да из доакъара, хIана аьлча шортта йоацаш хилар бахьан сийна да ча.

Биеза пайда эца лерхI совхозо баьцаш йолча кхашкара. Кхозза хьоккаргья укхаза люцерна, иштта хьокха а хьокхаш активни вентиляци еш йокъа а еш аргIаш ду цонашкара хьеккача аьлах а. Ала дева доакъар Iалашдеча совхозе цхьаццa кхоачамбоацараш а долга. Лела деззача бесса сиха лелац балхаш. Цхьан сменах болх бар бахьан долаш дукха ха зехьа йоаю техника. Къаьстта йоакхо ю сенаж йоллара.

Культурни даьгIенашка а цонашка а долча хьалаша къаьгга хьахьокх ерригa торонаш йолаш йолга. ХIанз совхоза къахьегамхой керттера дeкхар да агротехнически ханаш нийса а лелаеш, ерригача техниках пайда а эцаш болх вIаштIехьбаьккха дIабахьар. Цунца мара торо хургьяц боахама маьха дaрeгIа долa дулх совдаккхара доакъара база лард йолла.

Х. АРХИПОВ.

Цхьабарт болаш къахьег

Ачхой-Матана района «Самашкинский» совхозе дика дIадолх ялаташ чуэцара балхаш.

Дерригa цу совхозе укх шера чуэца деза гурахь дийна ялаташ 2362 гектар да. Ялаташ чуэца доладале дикка хьалха совхозе хилар партийни профсоюзни собранеш. Цу собранешка оаха дийцар ялаташ сихагIа а да ца дойташ а чуэцара дош. Иштта цига оаха механизатораштa дIайовзийтар цар нормаш, нормаш тIехкхоачашьярах доагIа алапи мел хургда, премеш миштa хергья.

Массаволча механизатора хайра шоаш малагIча участкаш тIа болх беш хургба. ХIара механизатора декхараш тIанйцар, социалистически яхье баьлар.

Дукха къахьег тха коммунисташа кхашкарча къахьегамхошта юкъе кхетамо болх беш. ХIара коммунист ше шиз участке агитатор хиннa дIаэттав. Балха ди чакх массаза дала ю итог. Хьалхле яьккхачoa лу цIе байракх, ахчан совгIат. ХIаьта совхоза контора хьалхашка урагIйолийт котваьннaчун сийна йола байракх. Балхах мукъайолча хана тха коммунисташ хул ялат лорадеш. Цу гIулакха оттаяь я график. Из нийса лелаяра цахаддаш тIахьожам лоаттабу.

Ха дерашта юкъе ба комсомольцаш а, халкъа тIахьожама группай членаш а.

Ялаташ чуэцар сихденнад хIанз. Тха механизатораш баьнаб 554 гектара тIара мукх чуийца. Къаьстта дика хьийкъар мукх № 1 йолча отделене. Цу отделене управляющи ва нов. Байкенов, партийни организацe секретарь нов. Сулаев. ХIара гектара тIара юккъера лаьрхIача баьннаб 32,7 центнер мукх. ХIаьта шоллагIча отделенe кхашкара чуийцар 27 центнер ба.

Ерригача совхозе гIолла лаьрхIача хIара гектара тIара баьлар 28 центнер мукх.

Ялаташ чуэцача хьалха латт комбайнераш Сайдулаев Iали, Шамаев Iумар-Хьажа, Джанаев Хьамид, Хамидов Хьасан. Ялат хьакхера норма 8,8 гектар йолча цар хьокх — 15—16 гектар.

ХIара гектара тIара 25 центнер гаргга кIа доал Шамаевa хьокхача участка тIара.

Ялат хьакхарца цхьана дика дIадолх кхашка ча хьагулдар а оахам дар а.

МаIача наха нийсса шоай тракторащца ча хьагуллеча къахьегаш ба трактористкаш Дунгиева Аминати Оздоева Сакинат. Дуккхача шерашка аргIаш деш къахьегаш ба Умаханов Мажит Багуев Эскархен. Цхьан дешаца аьлча балха ерригa комплекс дика чакхйоаккх тха совхоза болхлоша.

Дика лел тха совхове доакъара культураш чуэцилга а. ДуккхагIча даькъе оаха теркам тIаухийг сенаж йоллара, баьцах витамини хьоар даккхара.

Тешаш да тхо тхеэй доахан диза а дерста а долаш Iаигара даргхиларах.

В. СМИРНОВ.
«Самашкинский» совхоза парткома секретарь.

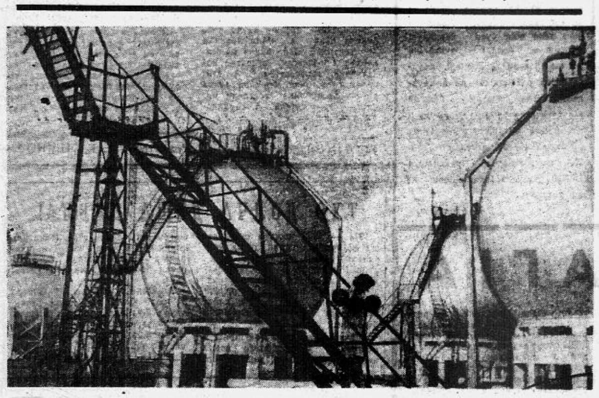

ТАТАРСКИ АССР. Кердача пятилетка хьалхарча шера мехкдаьттаца йоахача газех 90—92 процентага кхачалца пайда эцаргба Миннибаевски заводерча газ чакхйоахараша. ДIабахача 6 бетта планал совгIа 30 миллион кубометр екъача газа дIаяхьийтай предприяте потребителашта.

СУРТА ТIА: завода товарни складера кийча продукци чулатта шаровой резервуараш. Коачъяь газаш цар чура цистернашка а юттташ мехка химически предприятешка дIаккухьийт.

Б. МЯСНИКОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

ТIЕХЬАБУСАРАШ ХИЛА ЙИШ ЯЦ

ХЬАЙБАЙ ПРОДУКЦИ—ДУКХАГIА

Парте XXIV съезда решенеш кхоачаш а еш, колхозийи совхозийи къахьегамхоша доакъарий база чIоагIъю, доаханнеи ков тIарча оалхазараштен Iунал дикагIа ду хьайбай продукци дуккхагIа яккхари из яккхарга дIабода мах лохбари, пятилетка хьалхарча шера декхараш сийленца кхоачашлар духьа.

Республика бIарча хьайншача хьайбаш леладеча фермай продукце дерригача тайпашта оттаьча заданеех лоархIабаьб уж. Продукташ эцара ах шера оттаяь объем кхоачашъяьй дулха — 107 процент, шурийна — 103, фуашта—104, тхана — 117 процент.

Мехкага кхы а дуккхагIа кхоачаргьяр продукци, нагахьа санна цхьаккха а юкъера ца йоалаш ерригача районаша толаме къахьийга хиннадаларе, нагахьа санна тIехьабиса цхьаккха боахам хинна3еце. Халахете а, юкъерча хьокхамашта тIехьашка лечкъа йоахк тIехьайнса дуккха колхозаши совхозаши. Цар паччахьалкхенна дIаденнадац тоъал дукха дулх, шура, фуаш, тха, ерригa республика гIехьашка тетт.

Тахан дагарду вай уж боахамаш, цар кулгалхой цIераш йоах.

ТIехьаюсараштa юкъе я, шоана ма гарра, Сунженски районера итт колхоз. Къаьстта бохам беш да хьайбай продукци массе тайпа кийчдара оттаяьча объемах лоархIа ца яьча партсъезда цIерагIчен «Путь к коммунизму» яхачен колхозий лоха хьокхамаш. Цудухьа тамаш а яц, паччахьалкхенга дулхи шурен йохкара задани ерригача районо юкъагIъяккхар.

ДIадахача шераца нийсдича Грозненски района фермашка дикка толамаш даьхад, хьайбайн коа тIарча оалхазарийн продуктивность лакхъеннай. Цхьабакъда, геттара дукха боахамаш да шоашта оттабаьча боарамга ца кхоачаш. ТIехьайнсарий списка тIа я грозненски ши колхози ялх совхози. Новкъа да, царна юкъе специализированни боахамаш а хилар. Ерригa шура дIаеннаяц № 1 йолча шурий совхозон Грозненски шурий совхозон.

Грозненски Сунженски районашкара хьайбаш леладераш ба вай республикана эггара дуккхагIа хьайбай продукци лоаттаераш. Продукци дуккха а дуккхагIа яккхаран кийчьяран мел эша хьалаш долаш ба уж. Организаторски болх чIоагIбанза баргбац, фермашкарча къахьегамхошта юкъе шерра яхь йоаржае, хьалха латтарий опыт массе метте юкъеккхахьа, моральни материальни стимулех бизза пайда эца беза.

Пайда эцанза йоккхий резерваш я кхыча районашка а. Хьалхарча ах шера тIехдика къокхамаш да шелковской боахамий. ЛийрхIачул дуккхагIа дехкад цар паччахьалкхенга дулх — 17, шура — 12, фуаш — 35, тха — 19 процент. Халахете а, кхыметтел цу районера а ши колхоз яхай тIехьаюсараштa юкъе.

Республикерча ерригача колхозашеи совхозашеи 1971 шера доккхий декхараш тIанйиад. ТIехьабусараш хила йиш яц. Де йиш йолаш мел дола хIама де доагIа эггара лоацагIча хана болх тоабе, хьалха латтараштa тIехьакхе царна новкъостал дара.

Шаккха ца даьча тайпара чIоагIа ду хIанз республике доакъарий база чIоагIъяра балхаш. ЦаI ах — шин шера тоъал тIехдикача доакъарий запас фермашка вIашагIтоха гIерт колхозашкеи совхозашкеи. Из — хьайбай боахам голаме дегIабара бола тешам. Доакъараш нийса дIаоттадаь лоаттадар, дIадехка уж дика кийчдар, хьайбашта бизача маьхера рацион Iалашъяр — фермашкарча къахьегамхой декхар.

Ерригача резерваех, ерригача торонех пайда эца беза заготовкашта оттабаь боарами пятилетка хьалхарча шера декхараши толаме кхоачашдара.

Шоашта оттаяь хьайбай продукташ кийчъяра объем хьалхарча ах шера кхоачаш ца яь колхозаши совхозаши (кхоачашъяра процент)

Боахамий цIераш		дулх	шура	фуаш	тха	колхозий председателаш, совхозий директораш	парторганизацей секретараш
Колхозаш							
Ленина цIерагIа	Ведана р-на	—	—	—	94	Баймурзаев В.	Канчаев А.-Ш.
Орджоникидзе цIерагIа	»	—	—	—	65	Хусаинов А.	Сулейманов С. Д.
XXII партсъезда цIерагIа	»	—	—	—	29	Адизов С.-Х. А.	Арсаханов С. А.
Кирова цIерагIа	»	—	—	—	33	Мусаев З. А.	быв. Тапаев А. А.
Ленина цIерагIа	Грозненски р-на	74	76	—	—	Лютиков М. Ф.	Ахвердов И. К.
1 Мая цIерагIа	»	—	88	—	87	Вьючный В. С.	Заречный Н. В.
«Кавказ»	Гудермесски р-на	99,6	90	—	—	Радуев Д.	Канаев Н. А.
«Дружба»	»	94	—	—	—	Герзелиев Т. С.	Досаев В.
«Красное знамя»	Наурски р-на	—	—	—	97	Пономарев С. И.	Мосин Л. Ф.
Ленина цIерагIа	Ножай-Юрта р-на	92	—	—	—	Зелимханов С. З.	Сайдарханов М.
Х. Нурадилова цIерагIа	»	95	—	—	—	Ильясов М. Г.	Мусаев А.
«Заветы Ильича»	»	54	—	—	—	Татаев Л. А.	Самханов В. К.
Жданова цIерагIа	»	95	—	—	—	Магомадова К. А.	Абдурашидов К.
«Новая жизнь»	Советски р-на	84	—	—	—	Матаев С. Х.	Окаев О. Б.
Ленина цIерагIа	»	89	—	—	—	Улубаев З. У.	Темишев Ш.
XX партсъезда цIерагIа	»	89	—	—	32	Мусостов З. М.	Узуев Э. Я.
Кирова цIерагIа	»	86	—	—	—	Муштаргаев И. Х.	Дахшукаев Ю.
Орджоникидзе цIерагIа	»	—	—	—	50	Ахмадов Ш. А.	Мурадов С.
«Победа»	Сунженски р-на	—	—	—	91	Емельянов В. И.	Моисеев Н. И.
ЦIеча Эскара цIерагIа	»	—	—	97	—	Ясинецкая Л. П.	Кабанов А. В.
XX партсъезда цIерагIа	»	90	83	90	70	Бугаев Н. К.	Ильинов М. И.
«Красный Октябрь»	»	69	—	—	—	Исаев М. Д.	Эстоев Я. Ж.
XIX партсъезда цIерагIа	»	—	96	99	98	Шумилов В. А.	Цуканов А. И.
Кирова цIерагIа	»	—	99,1	96	—	Наумов Н. Г.	Фаргиев Ш. М.
«Путь к коммунизму»	»	96	86	94	89	Качаров Д. Г.	Глущенко К. Е.
«Заветы Ильича»	»	98	—	—	—	Фаргиев С. М.	Оздоев А. Ю.
«Восход»	»	90	—	—	80	Ферзаули С. Д.	Саралиев А. А.
Орджоникидзе цIерагIа	»	70	—	—	50	Точиев А. И.	Орцханов У.-Г. Ю.
«Красный пахарь»	Шелковской р-на	98	—	—	—	Билетов А. В.	Голышев П. Т.
Ленина цIерагIа	»	—	—	—	98	Чубенко П. С.	Аралин В. Д.
совхозаш							
«Лермонтовский»		—	88	—	—	Умаров Ш. С.	Катаев И. Б.
«Самашкинский»		98	92	—	—	Дышниев С. Э.	Смирнов В. В.
«Атагинский»		60	—	—	—	Арбиев М. А.	Ахмадов А. Б.
Грозненски шурий		—	96	—	81	Шаго Д. П.	быв. Ким Г. А.
«Староюртовский»		—	99	69	—	Шатаев Ш. М.	Дурдиев А. А.
«Горячеисточненский»		99,5	80	—	—	Козуб И. О.	Махаури Г. Г.
№ 1 йола шурий		—	94	—	—	Агапов П. И.	Махаури Д. Т.
«Дружба»		80	—	—	—	Жуковский П. И.	Алхазов Ш.
«Ингушский»		96	—	—	96	Гетогажев А. О.	Гуноев М. Х.
«Минеральный»		76	—	—	—	Эпендиев И. Д.	Султанов А.-Х. А.
«Назрановский»		—	97	—	—	быв. Плиев Х. Х.	Картоев М. А.
«Экажевский»		—	99	—	—	Мержоев А.-А. О.	Мальсагов Д. И.
«Терский»		—	80	84	—	Пожидаев В. П.	Бясов П. С.
Мичурина цIерагIа		88	85	—	—	быв. Древецкий В. С.	Адсаламов В. Х.
«Джалка»		—	83	83	—	Алиев С.	Садулаев У.-А. А.
«Братский»		—	97	—	—	Галтаков М.-С. А.	Ибрагимов П. А.
«Овощевод»		—	61	—	—	Картоев А. А.	Сайдаев А.
№ 3 йола сомий-баьцадаарий		—	89	70	—	Хацараули И. Г.	Осецкий А. И.

ДЕКХАРАШ ТIЕХКХОАЧАШДАЬД

Хьийкъад ялаташ Шелковской районе. Уж мишта чуэц хьажа даха хилар тхо укх деношка. БIарг маккхоачча дала «Красный пахарь» колхоза гурахь дийнача ялатий кхаш. Уж хьокхаш йоалла итт комбайн гу гаьннара. Къаьстта дика къахьег комбайнерашта юкъе Филиппов Александра, Ерохин Николая. 640 центнер мукх аьрда ваьннав шин дийнахь комбайнер Филиппов Александр. Задани 150 процент кхоачашъяьй. Цунца яхье ваьннача Ерохин Николая 620 центнер мукх аьрдаб. Цар сийна колхоза правлене хьалхашка къахьегама ЦIе байракх айяьй. Царел дукха тIехьабисац комбайнераш Заичкин Виктор, Князев Виктор, Лапычев Георгий, Султанов Асланбек.

Царех хIаране аьрдаб 511 тонн мукх. ХIара гектара тIара чуэца мукх юкъера лаьрхIача 26 центнер хул. Колхозхоша хьийга къа зехьа ца дайнала хьагойт цу хьокхамо.

«Коминтерн» колхозе 17 комбайн араяьннай мукх чуэца. Шоайла социалистически яхье а баьнна хьинар кхо ца деш болх дIаболабаьб боахама беррига комбайнераша. Социалистически яхь яьржай цхьоалагIчеи шоллагIчеи бригадай комбайнерашта юкъе. Дукха ха йоацаш яьча итого хьахьеккхар яхье хьалха цхьоалагIча бригада комбайнераш болга. Царна юкъе къаьстта лакха къахьегама толамаш доахаш дIаволавеннача Нутаев Лечийна цIе вымпел елар. Дукха ха ялалехьа из вымпел Дорошенко Михаилага кхаьчар. Цул тIехьагIа Слюсарев Александра дIаяла йийзар. ИттлагIча июле 930 гектара тIара мукх аьрда баьлар «Коминтерна» механизатораш. Районе эггара дикагIбола хьокхам ба из. Цу колхоза вай республике цIи хеза аьлча агронома Деревянко Анатолий Кириловича кулгалдеча цхьоалагIча бригада механизатораш лоацача хана цIенеи дикеи мукх чуийца а баьнна, хIанз кхаш цIендеш ба Ялаташ хьеккачул тIехьагIа дисача чана тюкаш а еш фермашта юхье аргIах дохийташ ба колхоза къахьегамхой. Планех ши эзар тонн Iалашде деза из. Iалашдаьр 1200 тонн да.

Из болх беш къаьстта дика къахьег трактористаша Павлов Евгене, Гайрбеков Бека, Ребриков Владимира. Ялатех мукъадаьнна кхаш оахаш латт хIанз. ДогIаш дийлхачул тIехьагIа дика оахалу уж. Цудухьа механизаторaша шоай болх лаьгIбалийтац. Трактористашта юкъе дика къахьег Сатвалов Сергея, Эскарханов Дане, Демченко Федора. Дика вIаштIехьдаьхад кхашкара балхаш «Путь к коммунизму» колхозе а. 800 гектар мукх чуэца безаш ба уж. ХIаьта хIанзле чуийцар 500 гектара тIара мукх ба.

Цу майдан тIара 1200 тонн мукх аьрдаб колхозе. Мукх чуэцача лакха къахьегама толамаш доахаш белгалбаьннаб укхаза Агеев Александр, Дорофеев Владимир, Троицкий Петр. ХIаране юкъера лаьрхIача 1300 центнер мукх аьрдаб цар. Царна тIехьа ца бусаш болх бу комбайнераша новкъосташа Дворниковеи, Меркуловеи. Иштта шоаш тIанйца социалистически декхараш толамца кхоачашдара ина кхо ца беш къахьегаш ба Шелковской районера механизатораш.

Б. БЕМБУЛАТОВ.

БЕРАШИ КЪАХЬЕГАМИ

Советски наьха ираз духдувла хаст ба къахьегам. Цудухьа зIамига долча хана денз къахьегамга даккха деза бер. ХIама кхоллаш болча къахьегамца айхха бувзам болаш леладе дезаш гIулакх да къонача тIехьенна дешар Iомаделга, яхаш, белгалдаьхад В. И. Ленина. Из ленински хьехам кхоачаш а беш, дуккха эзараш къахьегама турпалаш кхийнаб вай мехка. Промышленносте а, юрта боахаме а, культуре а, иштта кхыча доакъошка а гIордаьнна доккхий толамаш а доахаш, вай Даьхен низ чIоагIбаьб, ганзаш сбаьй, сийле лакхъяьй цу турпалаша.

Берашта кхетам лулга, царех мехка а халкъа а маьшара дика нах белга уж бераш къахьегама юкъе а озаш мара кхоачашхургдац яхаш, цкъа мо дуккхаза а кертагIдаьхад бераш кхетамца кхедара хьакъехьа гIорбаьннача педагогаша. Нагахьа санна ирaзe хургволаш саг хьалкхеве воай безам бале, яьхад Ушинске, эггара хьалха вай де дезар да бера хана денз къахьегама из кийчделга, хIана аьлча, алхха хIама кхоллаш бола къахьегам мара бац бокъонца долча иразага саг кхоачавер, цун лоIам чIоагIбер, оамалаш тоаер, нравственни низ совбоаккхар, сагах вызза саг вер.

Дог ма Iабба къа а хьегаш,
Шийгар халкъа беркат доалаш
Вахар, сага ираз да.

Фу яхилга да бер къахьегама кийчде деза яхилга? Из ца къахьегамцара бера безам сомбаккха беза, яхилга, цуи ханага а дегIа оамалга а хьежжа, бе аьнна шийна тIабилла моллагIа болх, кIорда а ца беш, чакхбаккха Iомаде деза, яхилга.

Деша хоаша ха гарга къаьчача хана школа мара кхы дувцаш хIама хилац берий. Деша долха ди сихагIа хьакхачарга сатувсаш хул уж. Иштта вар са лоалахой кIаьнк Руслан а. Из ди хьа а этта, чIоагIа гIозваьнна а волаш 1-ча классе деша вахар из. Укх дунен тIа вий-хьогI цул ираз долашагIа саг, аьнна хетаргдар цу дийнахьа школе водаш из вайначоа. «Тахан денз дIа со а, кхыбараш санна, дешархо ва! Гаций шоана согара портфель?» яхаш санна хетар гIадваха доагача цун бIаргаша.

Цу ханна цхьа гIулакх а этта шIагIараваьлар со. Бутт совгIа ха арахьа а яьккха со шIзяеча. хьежар со сай зIамигача доттагIчун Руслана дешара гIулакхаш мишта лел. Юххьанца санна лелацар дешар. Ше лийрххIача бесса, «пхиаш» яхацар цо. Деша вахача хьалхарча деношка санна дог делаш, гIозваьнна вацар хIанз из ше а. Фу дар, хиннар? Деша ваххалция дас-нанас цхьанна балхах кулг ца тохийташ а ший хьаштдар дайташ а лийнача Руслана гIулакх цIаьхха хувцаделар деша хайначул тIехьагIа. ХIара денна къахьега дезаш хилар из. Хьалххе а дас-нанас къахьега а, де доладаь хIама юкъагIа ца дуташ чакхдаха а Iомаванза волча Руслана гIулакх гIольйиккхар денна деша а дешархошта оттаьча бокъонел тIех ца воалаш лела а везача хьал тIа ма этте а.

Шийца цхьана деша багIача шийи нийсархойл тIехьадисача чIоагIа новкъа хул бера — царца ях я цун. Цунна шаьра хов дика фуд во фуд, цхьабакъла дас-нанас е цIен боккхагIа болча кхыча дезалхоша хьалхе а къахьега Iомадаь ца хилча бера низ дIаккачац дикадар мара ца деш Iе, водар цIендаь дIатасса. Из бахьан долаш берашта эгIазъух боккхагIбараш, лув, бокъо йоацаш чувхаду. Из хилар Руслана а.

Бокъонца дола сага ираз къахьегамга гIолла мара доацилга гойташ Iалaьмате дукха кицаш, оамалаш, фалгаш да даьша шоай тIехьенашка а дувцаш хьадоагIаш .Масала: даь сесаг берaца во хул яха дош сай мара, наха хьалхашка харцдергда аз, аьнна, маькарло хьовзаьй, йоах, моцагIа цхьан кхалсаго. Маьра йиIиг мерзача кабарах йоаллача хава, ший йиIиг Iурре а гIоттаеш хиннай цо. Маьра йиIиго де дезаш мел дола хIама, из гIотта а ца еш, ший йиIигага дайташ хиннад. Маьра сакхуваш хиннадаш сесага маькарлонах. Ше ца яьча йиIигаца сесаг къахетамегIа йолаш санна хийттад цунна. Иштта цхьа юкъ яьлча йиIигаш йоккха хиннай. Цхьанна хIамах ка ца йоалаш, мекъа, Iовдала кхийнай, йоах, хIамах кулг ца тохийташ лелаяь маьра йоI, хIаьта шиннена хьалхара дезараш а дайташ лелаяь сийсага ший йиIиг хьаькъале, оамале, долла хIама де ховш, дечох ка йоалаш кхийнай.

Цу хабарах гучадоал дечоа тIера боаца, балхах ка ца йоала мекъа нах мичара хьахул а, хьакъал долаш болча, шоай берaш бокъонца дезаш болча даьша-нанoша ужаш болх бе, къахьега хIана Iомаду а.

Деша долха ха кхачанза долча берий керттера къахьегам — из тайп-тайпара ловзараш да, цхьабакъла, цу ловзараша цхьана берашта шоашта а цIенна а эшаш дола цхьаца хIамаш де Iомаде деза уж даьша-нанoша. Укхаза керттера да ший дегIа эшаш дола гIулакхаш берага шийга дайтилга, дувшача хана шоай барзкъаш Iодаха а, лостам боллаш уж дIадахка а, гIовттача хана барзкъаш тIадувха, шийкулг-юхьдила а, хIама диачул тIехьагIа пхьегIаш дIаяха а, цIагIа гермн хьакха а, зизашта хий тоха а, иштта цу тайпара кхыдола балхаш де а ховш хила деза бераш. Дуккхача даьша-нанoша ихи ялх шу доаллашехьа бащхa чоалхане доаца ноанал де а Iомаду шоай бераш. Къаьстта дуккхагIа йиIигаш а Iомаеш. ТIехьагIа берашта чIоагIа накъа а даргдолаш дика гIулакх да из.

Дешархошца бе безача кхетама балха программа юкъедихьа да хьалхарча классашка денз берашка укх тайпара балхаш дайтилга: цIенош цхьалха доахилга, кагегIа долча берашка хьожилга, школьни участке балхаш деча декъа лоацилга, школе дежурни хулга, иштта кхыдараш. Хьаккхашта уж балхаш де ховргдолаш хьалххе а деша а ховшалехьа шоай бераш Iомаделга — иштта да цу даькъе берий даьша - ноаношта тIадожа декхар.

Ха а кхаьча бер деша хайча, хьалхагIа цо деш хиннача цIагIарча дезарех из мукъадалийта хьож цхьаша бола даьй-ноаной. Нийса ца хиларал совнагIа Iалaьматe чIоагIа зене да из берашта. Деша ховшалехьа бераша цIагIа тохаш хинна кулг деша хайшачул тIехьагIа сацийта эшац.

Кхы деце дегI мукъадаккха а берага байта мегаргболаш хул цхьаболa болх. Кхыметтел цу тайпарча балхах а кулг ца тохийташ, балхах лорадеш, цхьаккха хало бIарга ца яйташ боча Iомаду цхьаццаболча даьша-ноаноша шоай бераш. Цунах совдоал цар во оамалаш Iомаелга.

«Се хала леле а. цхьанна берах а хьагийтадац аз сай бер», оалаш хаза йиш я цхьаццаболча даьша-ноаноша.

Иштта балхах лора а деш, кхиcа ахча а дехкаш леладеш хилча бера фу эш талха а, охца хила а, харцахьарча новкъа вала а!

МоллагIа вале а, саг къахьега декхарийла хилар дIадовзийта а цар чиз кхоачаргболча боарраме балхаш дайта а деза берашка. Бер доккха хилча а кхуврга из де-м, яхаш тIехьа а ца доахаш, зIамига долча ханнe а бе беза берашта цу тайпара хьехам, Iомаде деза уж тайп-тайпара балхаш де, хIана аьлча, зIамига долча хана бера дег чу десса хIама, цо де Iомадаь хIама кхерий тIа даь йоазув санна чIоагIа да, оал.

Хьамзат ОСМИЕВ.

АЬЛАХ АРГIАШ ДУ

Наьсарен района «Октябра 40 шу» совхоза къахьегамхой шоай низ ца кхобеш, къахьегаш ба укх деношка доакъар Iалашдеш. Йиъ доакъар Iалашду бригада я укхаза. Царех цаI витаминни сенаж йоллаш я. ХIаьта, аьла аргIаш деча къаьстта дика хьахьегаш я Дзауров Бийсолта керте латта бригада.

Делкъа ха хулаш яр совхоза кхоалагIча отделене управляющи Олигов Беслани сои доакъар хьокхаш а из вIашкатохаш а Бисолта бригада йоаллача кхаьчача. ЦIи яьлча санна болх беш вар массава а. Управляюще Геланс,— йоах тхона новкъостал де баьхкаб совхоза механизаторий дезал. Уж да школе деша дагIа, кхувш доагIа бераш. Цар доккха новкъостал ду тхона. Белгалбаха лов, паркхаш деча дика къахьегаш бола Кодзоев Iалихан, Арчаков Салман, Дзауров Сулaмбик, иштта кхыбараш. Йол хьокхача 2 агрегат я. Уж лелаеча КодзоевгIар Бахьаудинеи Iалаудинеи денна шоай нормаш 120—130 процент кхоачашъю. ГовзагIбола нах оттабаьб укхаза аргIаш деча. Царна юкъе белгалбаха беза КодзоевгIар Висангирии Салмани. Хозеи лостам болаши хул цар детта аргIаш. Стогометателаца царна йол хьалтела кхоаву Умаров Ахьмад. ЧIоагIа дика да касарашка улла йол ханнахьа паркхаш а дий вIашкатохар, цхьа паркх ца къастийташ из лораяр. Иштта дика къахьегаш ба отделене къахьегамхой. Цар хIанзле вIашкатехай 60 тонн совгIа люцерна. Бригада хьакха езар ерригa дIалаьрхIача 183 гектара тIара массехк шера тIаювла буц я, 135 гектар магар ба. Лоацача хана из йол хьекха а вIашкатеха а бовла лаьрхIад цар. ПланагIа доагIачул дуккха дуккхагIа доакъар чудерзаду бригада членаша.

Б. ГАСАРОВ.

ОАХА ЯЗДАЬЧУН ЛЕРАГIА

Укх бетта 3 дийнахь «Сердало» газета тIа араяьннаяр «Ха зехьа ма йоае» аьнна корта а болаш йола рейдови бригада материал. Гудермесски района «Дружба», «Гудермесский» яхача совхозашка доакъар кийчдеча нийсденна кхоачамбоацараш дувцар цу тIа.

Цу гIулакхах лаьца Гудермесски района юртбоахама управлене начальника нов. Ермолаева укх тайпара хоам бу редакцега:

Корреспонденце тIа дувца кхоачамбоацараш нийса а да, хIаьта доакъар кийчде доладаьча хьалхарча деношка уж долаш а хиннад.

«Гудермесский», «Дружба» совхозий парткомий шеррача заседанешка йийцай газета материал. Цу тIа дувца кхоачамбоацараш дIадахара хоадамболлаш дола гIулакхаш лаьд. БаьцагIа хьоар доаккхаш йола агрегаташ 2 сменагIа болх беш я хIанз.

Чуийнна сенажи силоси кийчъеш ба цу шинна а совхозера хьайбаш леладераш. ХIанз махулла чехкагIа чах аргIаш даь бала гIерташ боахк уж. Люцерна, судански баьцаш, кенеи-горохеи смесаш шозлагIа хьакха йолаяьй.

Доакъара план кхоачашъяра беррига низ тIаберзабаьб лакхе белгалъяьхача совхозашка.

УЖ БОВЗИЙ ШОАНА?

Массанена ховш да нохчийи гIалгIайи къонгаша Советий Iаьдал бахьан долаш чIоагIа къовсам лоаттабаьлга. Дукхачар шоай вахар дIалешнад тахан вайга паргIато кхачийтара. ХIаьта пар цIераш йовзар да вай дехкар Вай йиш яц воай халкъа бокъо къийсарий цIераш йицъялийта. Вайна а тIехьа тIайоагIача тIехьенна а йовза еза уж. Иштта еза хила еза вайна вай халкъа культура дегIайоалаеча къахьийгарий цIераш а.

Октябрьски революци хилалехьа а, цул тIехьагIа а нохчехи гIалгIаехи хьабаьннача наха даьговза йоазонаш тоахаш ва со, Москве, Ленинграде, Казане, Ростове, Тбилисе, иштта кхыча городашкарча архивашка а библиотекашка а къахьегарагIа сона гучадаьннад 1840 шера денз дукхача вайнахах баьннача наха эрсий меттала даь дола говзаме йоазонаш.

Царех цхьаболчарех дикка материал гулъеннай сога. Цо гIо дергда Нохч-ГIалгIай литература дегIадара истори яздара. ХIаьта а вай литература истори яздара болх дIаболабелехьа кхы я тоъалла чоелхаие болх ба бе безаш. Белгтала тахка езаш я цхьаццаболча йоазонхой биографеш. Уж тахкара дикка новкъостал де вIаштIехьдаргдар лаьнна лет сона дукхача наьха — къаьнача коммунистий — ветеранийи, комсомольций, пионерий. Доккха гIулакх хулар цар шоаш гучадаьннар кааьхата тIа дIа а яздаь, тхога хоам боре. Геттара лоархIаме хургдар уж язъархой баь а, байна а шераш техкача, цар сурташ, гергара нах бисабий хьежача.

Октябрьски революци хилалехьа говзаме йоазонаш де воладенначарех цаI ва Мурзабеков Осман. Из хьаваьнна моттиг Мешхал я, цун дай нанеи къе лоамарой хиннаб. ТоъаI ха яьккхай цо Наьсаре Буро-кIалхарча школе хьехархо волаш, цул тIехьагIа Буро тIа а Ереване а ваьхав. Дика эрсий йоазунмотт ховш волча цо 1905—1910 шерашка яз а яь Париже арадувлаш хинача «Мусульманин» яхача журнала тIа кепатеха хиннай массайтт произведени. ДуккагIча даькъе уж дувцараш да — «Старик Дамба» (Из ингушских суеверий), «Примерный мулла», «Эрирань», «Возрождение ингушей» и кх. дI.

Октябрьски революце епна партIато кхайкае воладенначарех цаI ва Джамурзаев Ахьмад. 1918 шера Владикавказе Габиев СаIид редактор а волаш арадувла доладеннача «Революционни горец» яхача большевистски газета тIа Гейтов Iабдул-Хьамидацеи Базоркин ИбрахIимцеи кепаетта волавелар из шийн хьалхара публицистически очеркаш а статьяш а. Масала, царех лархIа еза «Лоамарошта юкъе пхьа лехара гIулакх» (Кровная месть у горцев), «ГIалгIай гIулакхаш» (Ингушские дела), «Харцонца бехке вар» (Ложное обвинение) яхаш шийн къаман гIулакхаш дика довзаш а, пох дог лазаш а волча автора язъяь произведенеш.

1927 — 1927 шерашка «Сердало» газета тIа кепатеха арадаьлар Долтмурзиев Султана язлаь дола говзамеча литература йоазонаш. Царех белггала лакхача говзалца язъяь яр «Ше Верден» яха повесть. Цул совгIа, цу ханарча гIалгIай литературана юкъе дикка лоархIаме моттиг дIалаьцар автора «Шалта» (Кинжал), «Iадат бахьан долаш» (Во имя адата) яхача дувцараша.

1938 шера денз 1944 шерага кхаччалца «Сердало» газета тIа каст-каста го йиш я Дзарахов Хьамида язъяь произведенеш. Уж дукхагIча даькъе лирически стихотворенеш я. Дег тIара хоза деш корадоагIа поэта вай баьчча Ленинах, цо хьакхеллача партех яздаь. Цо шийн мерза безам дIалу вай къахьегама даьхе лорае дIаэттача пограничникашта, летчикашта, фордахошта, яьду комсомольцашта лаьрхIа дола иллеш. Дика вIаштIехьдоалаш хиннад поэта прозаически йоазонаш де а. Цунна тешал ду цу хана арадийннача цун дувцараша, царех, дукхагIа дараш берашта лаьрхIа яздаь хиннадале а — «Сакинати Абок», «Майра вошъкъост», «ГIозбаьнна ди».

Дзарахов Хьамидах лаьца белггала ховш да из Буро-магIара хиннилга. 1938 шера из школе деша вагIача хана язде волавеннилга. ХIаьта 1940 шера денз из болх беш хиннав «Сердало» газета редакце.

ТоъаI дукхача стихотворенеи автор ва Льянов Махьмад. Цун литературни говзал белггала дегIаена хиннай Даьхен Сийлахьбоккха тIом лаьттача шерашка. «Сердало» газета наггахьа номер яц цун стихотворени йоацаш. Цар тIа автора тIаьхех шийн къаман нах фашистски гIаьрахошта духьал оттара.

ГIалгIай советски литература дегIадоаладара иштта дикка лоархIаме дакъа лаьцад Баркинхоев Iаббаса, Ахушков Султана, Аушев Махьмада, Г. Джалиева, Алероева Еленас. ДахкильговгIар Бахьаудлинея Ахьмадеи, Арчаков Салмана, Ужахов Iаьлас, Чахкиев Махьмада Османа, Мальсагов Идриса. ГIалгIаех лаьца произведенеш язъеш хиннаб Михаил Слободской, Алексей Свистунов, Моисей Кац, Дм. Бронер, М. Свиридов, Н. Сутырин, М. Яровой, Дм. Кусов, Н. П. Волков, А. Гелин, М. Черный. Царех массанех а йоашта хайнар язде тхога, деза новкъостий. Шун новкъосталца сийрдайовхаргья гIалгIай литература ца йовза оагIонаш.

МАЛЬСАГОВ Або,
Нохч-ГIалгIай исторе, метта, литература Iилма-тохкама института литература сектора вокхагIа вола Iилман болхло.

Грозненски кондитерски фабрике дукха болхлой ба тIаийца социалистически дехкараш ханал хьалха кхоачашдеш хьабоагIаш. Царна юкъе хьалха латтачарех я Назарова Татьяна. Грозненски профессиональню - технически училище чакх я яькха из цига балха ена массехк шу мара дац. Цу шерашка хьинаре къахьегарца коллективе шийн сий даьккхад цо. Цхьа смена дIаяхийтац цо юкъера лаьрхIача смена норма 125 — 130 процент кхоачаш ца еш. Цудухьа массехказа цун портрет фабрика сийлен Доска тIа хьалтеха хиннад.

СУРТА ТIА: болх беш я Т. Назарова.

И. ПЛИЕВА сурт.

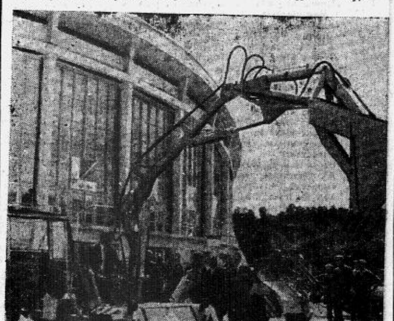

ЛИТОВСКИ ССР. Чехословацки юртбоахама машенийн гаражни оборудованеи выставка хьайийллай Вильнюсе. «Мотоков» яхача арахьарча торгови объединене цига хьокха оттаяьй хьайбаш леладеча фермашта лаьрхIача машений комплексаш, лоп чуэцача ЛК-4Т яхача советски агрегата юкъе болх беш йола доакъараш чуэца, докъаду, лоаттаду оборудовани, паркхаш дувзаргаш. СССР-е духхьашха хьокха оттаяьй легковой автомобилаш хозъергйола шоай тайпара приспособленеш.

СУРТА ТIА: ЧССР-ерча специалисташа хьокха оттаяьй тайп-тайпара доакъараши буртигех йода продукташи тIаюьттеи Iойоассаюи тракторни универсальни агрегат.

К. Любшиса сурт.
ТАСС фотохроника.

ТЕАТР

ТВОРЧЕСКИ КАЯЛАР

Т. Г. Шевченко цIерагIча Днепропетровски музыкально - драматически театра сцене я А. Макаенка «Трибунал» яха комеди. Эггара халагIа йолча жанра тIа — комедеш тIа болх беш ва талантливи белорусски драматург. «Камни в печени», «Левониха на орбите», «Затюканный апостол» яхараш а, кхыйола а цун дукха пьесаш ерригсоюзни арене ловзаеш я.

Дукххача театрий уйла тIаэзар цун «Трибунал» яхача пьеса, эггара хьалха из патриотизман оккупанташ гоама хиларен тема автора дика гучаяккхарца а озаш.

...Сийлахь - боккха Даьхен тIом. Фашисташа дIалаьца юрт. Дукхача дезала да — Терешко Колобок ше раьза а волаш захватчикашта староста вода. ЧIоагIа гIадвахий хоам бу цо дезалга, доккхал ду юрта эггара йоккхагIйола пост шийга кхачарах, из бахьан долаш шийн хIама тоалургхиларах. Эггара кхоачарах волча саго Даьхенна тийшаболх барах халахетар хиннача дезала кхел ю цунна дезала трибуналаца суд е аьнна. Кулгаш а когаш а дийхке, гале чу а велле, суд е йолаю цунна. Эккхам а хеза, бераш улица новкъа арадовл. Терешко чIоагIа къайлагIа сесагага дIахойт партизанашца барта а волаш ше староста вахар. «Трибунал» йох, бакъдар котдоал, фашисташ юртара бовд.

Пьеса беламе а ира а моттигаш йолаш, дикача меттаца язъяь я. Спектакль дIайода халланза зрителаш белаш.

Из талант йолаш язъяь комеди репертуара юкъеяхийтарах доккха гIулакх даьд Днепропетровски муздрамтеатра коллективо. вай театраш комедеш кIезига йолаш хилара лоархIам бича хIаьта а.

Театра керттерча режиссера Ф. Александрина дика оттаяьй «Трибунал» яха спектакль, цхьайола сценаш къаьга дика кийчъяьй. Велавала моттиг яц аьнна хета эпизодаш а велалургволаш оттае хайнад режиссера. ЧIоагIа белабу цо зрителаш. Цу дерригнеца цхьана режиссера белгалдаьккхад мугIарегIа болча цу советски наьха дезал советски Даьхенна доазув доаццаш тешаме хилар. Цунга гIолла ерригача спектакле гIолла чакхбоал Даьхе бахьан лоаттабеш бола къовсам.

УССР заслуженни артиста К. Карненкос хьаяьй хулла, хьесталуча, фашисташта мотт хьекхача сага Терешка майоагIара йола образ. Цудухьа тамаш яц цо Даьхенна тийшаболх баь хиларах цун дезал тешар: Даьхенна хьалхашкарча декхаро колхозхо юкъхьаьца хиннар воаццаш кхывар а хинна дIаоттаро цецбоах артелаш.

Цу спектакле хIара образ ма йоагIара оттае харца гучайоал спектакла режиссера Ф. Александрина артиста йоккха говзал.

ЗIамигача дегIарча «старостан» цун тенна дегI долча сесага Полинан (артистка О. Гондаренко) образаша спектакль чакхъяллалца белам боаккха сурт оттаду зрителашта.

Фашисташ гоама а царца барта гIоргйоацаш а хиларах йиза а я цар нус Надха (артистка Л. Тимошенко), цар вуIийи сесаг, фронтовичка. Духхьал цхьа хIама доал цох нийса ца хеташ: чIоагIа духьалара а гуччара а я иа гитлеровцашта хьалхашка. Из фашисташ гучахьа гоама болаш хилар зелургдар, тIаккха цунна моастагIаша къиза бала тIа а оттабергбар. Оккупанташта хьалхашка из говзагIа хилар ловра.

Дагавохаргволаш ва зIамагIа вола воI Володя (нийса а дег чура цIена а ловза къона артист О. Мироненко). Из денал долаш, тIах аьнна ва, цо граната техе бохабу фашистий бIы.

Дика карагIдаьнад режиссера фашистий образаш хьае а. ХIаьта уж зрителаш тешаргболаш нийса оттае атта дац. Из холу театрашка а киношка а. Къаьстта дика я немецки коменданта (артист Л. Кравчук), полицая Сыдорова (УССР заслуженни артист В. Басенко) образаш.

Къизача, тийша болх боалдача, ше мара саг ца везача, бIехача сага образ я полицая яр.

Цхьадола кхоачамбоацарех лархIа доагIа Терешко шийн сесага юбкана кIал лачкъар, вехача коменданта Iеттадара натуралистически сцена.

БIарчча хьечйцача вай хьаьшийн «Трибунал» яха спектакль дика карагIдаьнна хIама да. шийн бахьан доацаш дац зрителаша из спектакль йолча хана дуккхаза гIоараш детташ хилар, хIаьта цунца юкъе декъа лоацача артисташта зизаш телар а.

Вежарашка йолча Украина артисташ даькъала бувцаргба вай Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота ялрца, цар кхы а йоккхий творчески коталонаш яхар ловш ловца а боаккаргба вай.

В. ВАЙНШТЕЙН,
Нохч-ГIалгIай АССР заслуженни артист.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллеи Грозненей хувцалуш морхаш а йолаш, цхьаццайолча моттигашка юкъ-юкъе догIа а делхаш, ди а къувкъаш, хаьда лостам боацаш гIаьххьача боараме мух а хьекхаш ха хила а фегара температура республике гIолла 27—32, Грозне 30—32 градус йIовхал йолаш хила а тарлу. ДIахорча шин дени шин буси хувцалуш морхаш а йолаш, дукхагIча даькъе йоачан а йоацаш, къулбехьарча районашка ди а къувкъаш, хаьда лостам боацаш гIаьххьача боараме мух а хьекхаш ха хила а фегара температура бийсашка 15—20, деношка 30—35, къулбехьарча районашка 25—30 градус йIовхал йолаш хила а тарлу.

Метеостанци.

«АГИТАТОРА БЛОКНОТ»

Кепа а теха араяьннай КПСС Нохч - ГIалгIай обкома пропагандаи агитацеи отдела «Агитатора блокнота» аргIанара, йийттлагIа номер. «Къахьегама дисциплина — къахьегама овсарле лаккхъяра лоархIаме хьал» яхача мехкдаьттаи химически промышленноста болхлой обкома председатела В. Зубкова статьяца дIайолалу из.

«ЛоархIаме даташ» яхача рубрикана кIал я «Машеннаькъа къахьегамхой цIей» яхача машеннаькъа Грозненски отделене начальника заместитела Г. А. Агабалянеи торговле болхлой денна хетаяь республика торговле министра заместитела А. Шуаиповеи статьяш.

Нах баххача моттигашка шоаш беча идеологически балхах дувц КПСС МалгIабика горкома секретара А.-Х. Барахоева яздьча «Кулгалхоша къахьегамхошта хьалхашка выступленеш ю» яхачеи КПСС Надтеречни райкома пропагандаи агитацеи отдела заведующе Р. Муртаева «Ленински ераш» яхачеи статьяша.

«Социалистически содружества мехкашкъ» яхача рубрикана кIал я «Халкъа Монголе 50 шу» яха В. Иванова язъяь статья.

Доакъара база чIоагIъяра къахьегамхой сарцагIбахара агитатораштеи агитбригадаштеи новкъостала яь подборка я блокноте тIа.

Къаьст-къаьстача заметкаш тIа дувц Социалистически Къахьегама Турпалашта хетаяьча плакатех. Надтеречни районерча къахьегама эстафетах.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

ДУНЕ ЦХЬАН КIИРАГIА

ДИКАННА ЙОАЦА МИССИ

США оборона министр М. Лэйрд тIема гIулакхашта Токио а цул тIехьагIа Сеуле а вахар, дола хIама чулаьца аьлча. Вашингтоно укх тIеххьарча хана американски империализмо Къулба - Малхбоален Азе лелабу авантюристически никъ хIалак хулга юхатохар, «Никсона доктрина» чакхъяккхара кхы тIа а средстваш лахар духьа хьегача къех лархIа дезаш да.

Пентагона шефо укх цхьан кIирагIа чуийнна переговораш яьй японски деятелашца, цу даькъе премьер - министраца Сатоца а. Керттерча даькъе Лэйрда лаьрхIар фуд аьлча из да, Японе экономически тIемеи ресурсаш Гаьнарча Малхбоаленереи Къулба - Малхбоален Азереи США тIема - стратегически планаш чакхъяхара кхы а шерагIа юкъеозаре, тахан дунен цу районе США герзашцарча низаша кхоачашъеш йола жандармски функцеш а тIема гIулакхашка дIалодачун доккхагIа дола дакъа а японцашта качдоллара.

Белгалдоалаш да, японски тIема бюджет, хIанзле йолаш йолча планегIа Японе тIема гIулакхашка дIадохийтар укх гаргтарча пхе шера шозза дукхагIа хинна доллашехьа а, дIахо йоккхагIа яйта гIийрта хилар. Цо дIадехар японски герзашцарча низашта «модернизаци» елга, японски тIема - форда флот шерделга. Юххера а, Пентагона шеф американски ядерни герз дIахо Японе цIатарделгеи японски портехи ядерни герз тIа а долаш хи кIал гIолла лелача американски лодкехи дIахо пайда эцилгеи. Дунен общественность оарцагIъяьккхар иштта ядерни герз Iалашде Японе торо хилара хьакъехьа Лэйрда даьча къамаьло а ядерни герз доаржа ца дарах долча договора ратификаци яра сих ца лулга белгталарча американски гIозараша Токиона могадеш хиларах кепайоазон тIа арадаьннача хоамаша а.

Дикана йоацача Лэйрда миссе цу аспекташа кхы тIа а чIоагIдир японски общественность кхийрар. «Иомиури» яхача газето хьакхайкаду Вашингтоно Японена качбехкача наькъах зулам дала тарлуш хилар. Лэйрд къулбехьенкорейски столице — Сеуле вахар ше доашхаш цу японски газето укх деношка яздора: «Тхо чIоагIа тамаш еш дар Японе кхерамзле Къулбехьен Кореяи Тайванеи кхерамзленца ювзаш хилар тхоашта хайнача хана» Кхыча газеташа а иштта дувцар Япони, Къулбехьен Корея, Тайвань юкъе а йолаш керда антикоммунистически блок хьаяра планех.

Лэйрда бихьача наькъо бакъду Вашингтона планашка Азера кхохкам кIаьдбелгеи дунеи цу даькъа тIара авантюристически никъ бутилгеи оттадаь ца хилар.

ЛОНДОНДЕРРЕ ЮВЛАЧА ТОПИЙ ТАТАШ

Укх деношна хилар из Лондондерре — йоккхалга диллача Къилбаседен Ирланде шоллагIа йолча городе. Английски салтий топаш яьлар, тIаккха цу городе вахача маьршача шин сага цIиво цIийдир лаьтта. Сейдухьа боабаьб Симус Кьюсаки Дезмонд Биттии Англичанаша хьакхайкадаьд, бе «герз доаллаш» бар уж аьнна, цхьабакъда, из къамаьл ше ма дарра харцдир долла хIама бIаргагуш лаьттача дукхача наха. ГIулакх бакъдолчу тIа доа ладе декхарийла дараш Iаьдалаш да аьнна хеталу. Цхьабакъда, къилбаседаирландски доал деча гIозараша а Англе правительства а тигадац дош лаьрххIа таххка.

Лондондерре яьннача топаша Ольстере бахача наха юкъе чIоагIа эгIазаш хьоайир. Цхьайолча городашка бахача нахаи английски бIухоштеи юкъе довнаш хилар. Репрессешта жоп делар Лондоно протеста демонстрацеи. БIуно го баь латт Белфастеи Лондондерреи пролетарски католически кварталаш 11 эзар совгIа, бронемашинаш, вертолеташ. бIаргех хий ухийта «СИ-Эс» яха газ чуйоалла гранаташ а йолаш болча английски «томмеша» ерригача Ольстерера «Стратегически позицеш» дIалийцай.

Цу тайппара, Ольстера трагически летописа юкъе дIаязъяьй кхы цхьаькха а балане оагIув: Хита консервативни правительства, английски монополей лоIам кхоачашбеш а ольстерски «ультрах» ког гIортилга еш а, цIаькха а хьахьекхар Къилбаседа Ирланде фуннагIа даь а ах колоне статус лоаттае лаьрхIа ше хилар. «Бекъа а бекъа, доал а де» яха традиционни колониалистски тактика чакх а йоахаш, Ольстере дIахо а кхохкам чIоагIбу Лондоно, протестанташи католикаши вIашка кхувхе. мехка бахача нахах бокъо йоацача католически даькъа духьала гоамал гIеттаю.

ХIанз Ольстере тIа-тIа дукхагIча наха дIадех Лондондеррера къона ши граждании верах дола дош бокъонца тохкилга Iаьдалаша хьалхагIа а мо мара из дош тахха ца тугаш хиларах, из. хьаухача хоамаша яхачох, «шийн мукъагIарча общественни трибунало» тоххаргда. Цу тайпара трибунал хьаяра факт ше — гражданскии социальнии бокъонашта тIехьара къилбаседа-ирландски къовсамхой реакцецеи колониализмацеи керда къовсам болабе кийча хилара дола тешал.

ЧИЛИЙСКИ ХАЛКЪА ГIУЛАКХА

Чилийски халкъа исторе чухь белгала керда этап хьеллаш йола событи хиннай цуп вахаре. 11 июле Чиле къаман конгрессо къоабалъяьча, цул тIехьагIа президента Сальвадор Альенде кулг яздаьча конституционни реформах йолча законопроекто хоадам бу империалистически, эггара хьалха американски монополеш мехка чутоттаялара.

ХIанз денз дIа Чиле конституце тIа дIаяздаьд: деррига Iалама рузкъаш, эггара хьалха мехка экономика лард лоархIалуш йола цIаста руда доалла моттигаш, алхха чилийски паччахьалкхен доалахье а хинна дIаотташ хилар. Дукхкача итташ шерашка Чиле Iалама рузкъаш акхагIча тайпара дIакхухьаши чилийски халкъа кънзагIча тайпара эксплуатаци еши хьаяьхкача ерригача американскии кхыча мехкашкарчеи компанешка шоай цIенгахьа бода никъ дIахьекхаб. Иизазча бокъонагIен де а доагIаш доккхал деши «Къаман сийлен Ди» да аьнна хьакхайкадаьд 11 июль Чиле къахьегамхоша.

КIоаргача социально - экономически эргалоний новкъа гIолла, шийн къаман лоIами суверенитети чIоагIъяра новкъа гIолла йодача Чиле республикана болча цу событе лоархIама мах баь вала хала да. Конституционни реформах дола закон тIаэцар — из халкъа цхьоагIон правительства программага хьежжа чакхъяьккха лоархIаме политически акт хинна Iаш. ЛаьттагIара йоаха ерригача пайдана мел йола хIамаш халкъа дIакараялар къахьегача адамий гIулакхъа мохк массе оагIорахьара экономически легIабоалабара чIоагIа лард йоллара маIан долаш да.

Къаьстта боккхача лоархIаме да цIаста рудай гаязашта национализаци яр. Чилийцаша хозахета алац, цIаста шоашта дола «фо, маьхх, хчй» да, аьле. Дунен тIарча цIаста запасех кхоалагIа дакъа хIана яц аьнна яраш Чилера доагIача дакъа, ма кхоачий Экспортера мехка хьатIадоагIача деррнгача ахчах 70 процентагара 80 процентага кхаччалца лар цIасто лу. Цхьабакъда, Чиле из керттера рузкъа карара бIаьшере йолаеннача юххье а тIехьа дIалаьцар американски компанеша, керттерча даькъе «Кеннекот коппер корпорейшн», «Анаконда коппер майнинг» яхача компанешеи цар филиалашеи. 60 шера чилийски руда доаллача моттигашта эксплуатаци яра чотах хьатIабоагIача пайда хьисапе царга кхаьчад 11 млрд. доллар хIана кхаьчадац аьнна ахча, вешта аьлча Латински Америка деррнгача мехкашка дIаяхийта ерригá американски капиталовложенеш миссел.

Американски империализмон айхха цунца ювзаенна йолча моттигерча реакцеи Чилера США монополеш лелха ца яйта гIерташ мел хьийга къа дайра. США доал деча гIозарий оагIонгахьара тIатувсаш кхерамаш, деш низаш, лелаеш шантаж хиннайоллашехьа а чилийски халкъ бIубенна доаде ше харжача новкъа гIолла. Цунгахьа ба деррнгача латиноамерикански халкъий, деррнгача прогрессивни адамий оагIуви солидарности.

МАЛЬТАНА ТIЕХХЬА — ИСЛАНДИ

15 июле Вашингтоне хиннача паччахьалкхен департамента викала Ч. Брэя пресс - конференцех лаьца информационни агентствашта даьча хоамаш тIа дувцаш цун юхьа хьакъехьа цхьаккха хIама хиннадеце а, из. геттара миста хинна хилар ха хала дац. «Вайна халахет, — гIайгIане вахьа хьакхайкадир Брэя, — американски бIу Исланде территоре тIара арабоаккхилга кердача исландски правительства лерхIар хилар»

Дукха ха йоацаш Мальте хиннача событеша английски доал деча гIозараштa дег чу доссадаьрашта тара да хIанз официальни Вашингтона дег чу латтараш а. Хьалхардари шоллагIари цхьана хьаийцача, деш дола къамаьл наьха территореш тIара империалистически паччахьалкхений тIема базаш дIаяхарах да.

Средиземни форда тIа лоархIамеча стратегически хьал тIа йола Мальта а санна, Къилбаседехьарча Атлантике фордеи фегареи наькъаш вIашагIкхеттача улл Исланди.

ГIайрен тIа улла из йоккха йоаца паччахьалкхе (203 эзар саг вах цига) 1949 шера НАТО-на юкъе йихьаир. Цул тIехьагIа цига шу даьннача гIолла мехка столицана Рейкъявикена 50 километр гаьно уллача Кефлавике американски тIема база йиллар. Американски тIема гIулакхаш тIара 3 700 саг исландски лаьттан тIа хиларо официально лийрхIар «гIайрен оборона Iалашъелга» дар. Цхьабакъда, Исландерча дукхачар геттара нийса лоархI, мехка кхерамзленна кхерам тIатувсар духхьал НАТО базаш цига йолга хилар. Байнача бетта исландски парламенте — латнига хиннача хоржамаша хьахьекхар, дукхагIа болча исландцаша иштта лоархIаш хилар: хоржамаш хиначул тIехьагIа Iаьдала керте эттараш хоржамашка Исланде демократически гIозараша дIадехараша ма яхара йола арахьара политически программа кхайкаеш хиннача Прогрессивни парте, Халкъа союза, «ПаргIата уйлаш ерийн вьрдехьарчари организаце» викалаш бар 12 шера Iаьдала керте лаьтта, американски оамалехьара лозунгаш кхайкадеш хина Консервативни Социал-демократически партеш ийшар.

Кердача исландски правительства политически программа тIа оттадаьд американски бIу диъ шера чухь этапегIа боаккхаш исландски территоре тIара арабоаккхилгеи Кефлавикера тIема база дIакъовлилгеи. Кердача правительства хьаллоац кхерамзлени цхьана гIулакхаш леладареи дешашта йола ерригача Европа юкъара совешани гулъелга, шаккхе а германски паччахьалкхеи хIаьта иштта Китайски Халкъа Республикеи ООН-е дIачуэпара тIехьа я из. «Юкъарча рынке» цхьана гIулакхаш леладелга ца а дуташ, бокъонца ма ярра цу готта доазонаш долча экономически группировкана юкъеяха дага яц Исланди.

Дукха хIамаш дувц боккха боацача шин мехка — Исландеи Мальтеи — хиннача, США-и Англии чIоагIа кхераьча политически хувцамаша. Эггара хьалха цар дувц агрессивни Къилбаседаатлантически блока тIема системана юкъера тIа-тIа дукхагIа йистош лелхаш хиларах. Цу тайпарча хувцамаша, шеко йоацаш, хьахьокх, халкъаш массане а юкъара машар чIоагIбе гIерташ хилар, цу лоархIамечеи бакъахьарчеи гIулакха юкъе доккха дакъа лоацалургдолаш кагий мехкаш а хилар.

И. ЛАПИЦКИЙ,
Ю. КОРНИЛОВ,
Н. ЧИГИРЬ,
В. ГОНЧАРОВ.
(ТАСС).

ТХО ДОЛЧА ДЕША ДУВЛА!

1971 — 1972 дешара шера деша дIачуэцара план дикка йоккха яьй Нохч - ГIалгIай медицински училище. 8—10 класс яьккхараш дийнахь деша фельдшерски, акушерски, медсестрински отделенешка дIачуэц. 10 класс яьккхараш — фармацевтически отделене.

Училище деша мел боагIарашка экзаменаш хоатт: йиза йоаца юкъера школа яьккхарашка — эрсий метта (диктант), математика (дагахьа). Юкъера школа яьккхарашка — эрсий меттаи литератураней (сочинени), химена (дагахьа).

Заявленеш дIачуэц 1 июнера 31 июле кхаччалца. Деша дIачуэцара экзаменаш хоатт 1 августера 20 августа кхаччалца.

Училища адрес: Маяковске улица, 83, тел. 2-07-90.

ДИРЕКЦИ.

Хьажа, ладувгIа

20 июль
ТЕЛЕВИДЕНИ

11.00 — Деша баха ха кхачанна бараьшта дола мультфильм. 11.30 — Дешархошта. «Цiена ховш да» яха художественни фильм. 18.00 — Дешархошта. «Дийь дийнахь Халиле» яха фильм. 18.20 — Телевизионни кердадараш (гIалгIай, эрсий меттала). 18.40 — Киножурнал. 18.50 — Дунен халкъашта юкъера обозрени. 19.00 — Спортивни программа. 19.45 — Шоана, бераш. 20.00 — ДIахо йода спортивни программа. 20.45 — Республика кхашка. 20.55 — Документальни фильм. 21.15 — Юрта боахама болхлошта дола концерт. 21.30 — «Сага о Форсайтах». Телевизионни художественни дукххасерийни фильма премьера. «Гизга мазана юкъе» II-гIа сери.

20 июль
РАДИО

6.30 — Юрта Iуйре. Юрта боахама болхлошта. 6.50 — Хоамаш. 7.20 — Республикански газетий обзор. 8.15— Передачай программа. 8.25 — Юрта боахама болхлошта дола концерт. 9.15 — Даьхен аренашка. «Хьинар дарий новкъе гIолла» яха Къилбаседа ХIирий радио передача. 9.35 — Нохч-гIалгIай эшарий концерт. 16.00 — Передачай программа. 16.05 — Пятилетка хьалхара шу. Промышленноста болхлошта (нохчий меттала). 16.20 — КПСС 24-ча съезда соцамаш кхоачашде. КПСС Старопромысловски райкома секретара Шамардина къамаьл. 16.45 — Вай индустриальни мохк. 18.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий, гIалгIай меттала).

21 июль
ТЕЛЕВИДЕНИ

11.00—Школе даха ха кхачанза бараьшта дола мультфильм. 11.20 — «ЧIоагIа тIадилла хIама» яха художественни фильм. 18.00 — Спортивни дневник. 18.10 — Дешархошта. «Орлята» яха фильм. 18.35 — Къилбаседа Кавказа художникий творчество. Черкес-Балкхарой скульптораш Тхакумашев, Крымшамхалов. 18.50 — Киножурнал. 19.00 — Керда книжкаш. Гагиев. «Маьлха кIалха». (гIалгIай меттала). 19.40 — Хоамаш. Реклама. 19.45 — Шоана, бераш. 20.00 — «Пароль эшаш яц» яха художественни фильм (хьалхара сери). 21.10 — КПСС 24-ча съезда соцамаш кхоачашде. Юрта боахама техниках бизза пайда эца. 21.30 — «Сага о Форсайтах». Телевизионни художественни дукххасерийни фильма премьера. «Форсайта вар» шийттлагIа сери.

21 июль
РАДИО

6.30 — Концерт (нохчий меттала). 6.50 — Хоамаш. 7.20 — Республикански газетий обзор. 8.15 — Передачай программа. 8.25 — «Пятилеткана гIулакх деча юртара коммунисташ» яха корреспондении (гIалгIай меттала). 8.40 — Къона тIехье (гIалгIай меттала). 9.15 — Шун хаттарашта жоп лу оаха. Микрофона хьалхашка я облсовпрофа воккхагI воле юрист Антаева (нохчий меттала). 9.30 — Юрта боахама болхлошта дола концерт. 16.00 — Передачай программа. 16.05 — «Вахача цIена лелар» яха беседа (гIалгIай меттала). 16.20 — Юртара вахар. Юрта боахама болхлошта (нохчий меттала). 16.35 — Пятилетка боаха гIа. Промышленноста болхлошта (гIалгIай меттала). 16.50 — «НТИ». 18.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий, гIалгIай меттала). 19.30 — «Къонах» (гIалгIай меттала). 20.00 — «Шахбулатов Iадиана керда иллеш» яха передача.

РЕДАКЦЕ АДРЕС; г. Грозный Ленина улица, 11 (3-гIа этаж). Телефонаш; редактора — 3-44-96; редактора зам—3-39-11; бехктокхама секретара — 3-34-38; партийни вахарен, культуран, промышленностен отделий — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отделеи бухгалтереи — 2-60-71.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революце проспект 7/84.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни, культуры и промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства—3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.

СФ02450. Захаз № 7099.